

ДР ВЛАДИМИР М. ЦВЕТКОВИЋ

УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА

Др Владимир М. Цветковић дипломирао је 2010. као студент генерације (просечна оцена: 10.00) и одбранио мастер рад 2012. на Криминалистичко-полицијској академији у Београду. Докторирао је 2016. на Факултету безбедности Универзитета у Београду где је запослен у звању доцента (предмети: Управљање ризицима у ванредним ситуацијама; Систем заштите и спасавања; Методологија процене ризика и израда планова заштите и спасавања; Руковођење активностима заштите и спасавања у ванредним ситуацијама). Осим у споменутој установи, радио је на Криминалистичко-полицијском универзитету (од 2010. до 2017. године) и у Министарству унутрашњих послова РС, полицијска управа Крагујевац (2006. године). Завршио је

Средњу школу унутрашњих послова (просечна оцена: 5.00) Сремској Каменици 2006. године као један од ђака генерације и основну школу „Свети Сава“ у Баточини 2002. године као носилац Вукове дипломе (просечна оцена: 5.00). Председник је Научно-стручног друштва за управљање ризицима у ванредним ситуацијама (www.upravljanje-rizicima.com) и главни и одговорни уредник међународног научног часописа (International Journal of Disaster Risk Management). Области научног и стручног интересовања: безбедност, управљање ризицима, методологија процене ризика, систем заштите и спасавања, катастрофе, ванредне ситуације, природне и технолошке опасности, кризни менаџмент. Аутор је више од 250 научних радова објављених у домаћим и међународним часописима и зборницима и 16 књига (*Интервенционно-спасилачке службе у ванредним ситуацијама; Методологија истраживања катастрофа и ризика: теорије, концепти и методе; Збирка прописа из област управљања ризицима од катастрофа; Управљање ризицима и системи заштите и спасавања од катастрофа – практикум; Природне катастрофе и образовање; Припремљеност за реаговање на ризике од природних катастрофа; Евакуација у природним катастрофама; Полиција и природне катастрофе; Перцепција ризика од ванредних ситуација; Природне катастрофе – геопросторна и временска дистрибуција; Управљање у кризним ситуацијама изазваним клизиштима, Историјски развој полицијског образовања и друге*). Учествовао је на више од 50 научних конференција и рецензирао преко 45 научних радова. Добитник је више домаћих и међународних награда и признања од којих је најзначајнија Danubis Young Scientist Award (2017) Аустријског савезног министарства за науку, истраживање и привреду и Института за Дунавску регију и Централну Европу за најбољег младог научника из Србије.

УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА

ISBN 978-86-81424-02-5

9 788681 424025

Научно-стручно друштво за
управљање ризицима у ванредним ситуацијама

Др Владимир М. Џеветковић

УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА

Београд, 2020.

УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА

Издавач

НАУЧНО-СТРУЧНО ДРУШТВО ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА
У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА

За издавача

Доц. др ВЛАДИМИР М. ЦВЕТКОВИЋ

Уредници

Проф. др СРЂАН МИЛАШИНОВИЋ

Проф. др ДРАГАН МЛАЂАН

Рецензенти

Проф. др ВЛАДИМИР ЈАКОВЉЕВИЋ

Проф. др СЛАВОЉУБ ДРАГИЋЕВИЋ

Проф. др БОБАН МИЛОЈКОВИЋ

Проф. др ЖЕЛИМИР КЕШЕТОВИЋ

Лектура

ОЛИВЕРА ЈЕЗДИМИРОВИЋ

Графичко уређење и корице

МИЛОШ ИВОВИЋ

Тираж

500 примерака

Штампа

Невен д. о. о., Београд

Решењем председника управног одбора Научно-стручног друштва за управљање ризицима у ванредним ситуацијама, број 01/2020, рукопис је одобрен за издавање. Сва права задржана. Није дозвољено да било који део ове књиге буде снимљен, емитован нити репродукован на било који начин, укључујући фотокопирање, фотографисање или било који други вид записа без писмене дозволе издавача.

© Научно-стручно друштво за управљање ризицима
у ванредним ситуацијама, Београд, 2020. година.

ISBN-978-86-81424-02-5

Садржај

ПРЕДГОВОР.....	XIX
ПОГЛАВЉЕ 1: МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ	1
1. Управљање ризицима у ванредним ситуацијама као наставно-научна дисциплина	3
2. Предмет управљања ризицима од катастрофа.....	4
3. Методе истраживања катастрофа.....	6
3.1. Осврт на истраживачке традиције у области студија катастрофа.....	8
3.1.1. Квантитативна истраживачка традиција	9
3.1.2. Квалитативна истраживачка традиција	10
3.2. Хеуристички приступ и изгледи истраживања управљања ризицима од катастрофа.....	12
3.3. Тренутни изазови и могућности развоја научне дисциплине	13
4. Извори података о управљању ризицима од катастрофа	15
5. Теоријски оквири изучавања катастрофа	16
5.1. Теорија спремности	18
5.2. Теорија угрожености	21
5.3. Теорија комплексних система	23
5.4. Теорија мотивације за заштиту.....	24
5.5. Теорија планираног понашања	25
5.6. Социополитиколошка и еколошка теорија.....	26
5.7. Теорија хитних (ургентних) норми.....	27
5.8. Теорија одлучивања	28
5.9. Теорија симболичног интеракционизма	29
5.10. Теорија одрживог опоравка.....	29
5.11. Теорија отпорности	30
6. Парадигме у студијама катастрофа	31
6.1. Парадигма инжењерства	32

6.2. Парадигма понашања.....	33
6.3. Парадигма развоја.....	34
6.4. Парадигма комплексности.....	34
 ПОГЛАВЉЕ 2: ФЕНОМЕНОЛОГИЈА КАТАСТРОФА И ОПАСНОСТИ	39
1. Појмовно одређење опасности	41
2. Природа и карактеристике опасности.....	45
2.1. Физичке карактеристике и интензитет опасности	45
2.1.1. Међународне скале интензитета опасности	47
2.1.1.1. Рихтерова и Меркалијева скала интензитета земљотреса	47
2.1.1.2. Индекс експлозивности вулкана (VEI)	51
2.1.1.3. Бофорова скала ветра	53
2.1.1.4. Сафир–Симпсонова скала интензитета урагана (SSHS)	55
2.1.1.5. Фујитина скала за мерење интензитета торнада (F-scale)	56
2.1.1.6. Системи за праћење и издавање упозорења на цунами (TCV)	60
2.1.1.7. Европска скала интензитета опасности од лавина.....	61
2.1.1.8. Палмеров индекс оштрине суша (PDSI) и остали показатељи	63
2.1.1.9. Индекс опасности од појаве шумских пожара (FWI).....	65
2.1.1.10. Међународна скала нуклеарних и радиолошких акцидената (INES)	68
2.2. Учесталост	69
2.3. Трајање	70
3. Појам и карактеристике катастрофе	71
3.1. Класични приступи дефинисању катастрофа.....	76
3.2. Перспектива опасности као узрок катастрофа.....	77
3.3. Оригиналне студије катастрофа – друштвени феномени.....	78
4. Класификација катастрофа и опасности.....	79
4.1. Катастрофе изазване природним опасностима.....	84
4.1.1. Литосферске катастрофе	85
4.1.1.1. Земљотрес	86
4.1.1.2. Клизишта и одрони.....	90
4.1.1.3. Вулканске ерупције	95

4.1.1.4. Цунами.....	98
4.1.2. Хидросферске катастрофе.....	100
4.1.2.1. Поплаве и бујице	100
4.1.2.2. Лавине	105
4.1.3. Атмосферске катастрофе.....	106
4.1.3.1. Олујно-градоносне појаве.....	106
4.1.3.2. Суше	108
4.1.3.3. Екстремно ниске и високе температуре	111
4.1.4. Биосферске катастрофе	114
4.1.4.1. Епидемије, епизоотије и епифитонозе.....	114
4.1.4.2. Шумски пожари	116
4.2. Катастрофе изазване техничко-технолошким опасностима.....	118
4.2.1. Нуклеарне и радиолошке катастрофе	119
4.2.2. Индустриске катастрофе	122
4.2.3. Транспортне (саобраћајне) и инфраструктурне катастрофе.....	123
4.2.4. Катастрофе изазване опасним материјама.....	125
4.2.5. Катастрофе изазване ратним разарањима	127
4.2.6. Катастрофе изазване пожарима	128
4.3. Катастрофе изазване употребом оружја за масовно уништавање у терористичким нападима	131
4.3.1. Хемијски тероризам	134
4.3.2. Биолошки тероризам	138
4.3.3. Нуклеарни тероризам	143
4.3.4. Радиолошки тероризам	147
4.3.5. Терористички напади употребом експлозива	151
5. Последице катастрофа	155
5.1. Здравствене последице	160
5.2. Физичке и еколошке последице.....	163
5.3. Економске последице	165
5.4. Психолошке последице	166
6. Тенденције и геопросторно-временска дистрибуција катастрофа.....	167
6.1. Катастрофе кроз историју.....	169
6.2. Катастрофе у светском и националном геопростору.....	172
7. Митови о катастрофама	173
8. Етика и катастрофе.....	176
9. Модели и катастрофе	177
9.1. Модел притиска и попуштања (PAR)	177

9.2. Модел система управљања у катастрофама (ICS)	179
9.3. Моделовање катастрофа (CAT)	181
9.4. Модел швајцарског сира.....	183
10. Утицај климатских промена на катастрофе.....	184
ПОГЛАВЉЕ 3: УГРОЖЕНОСТ ОД КАТАСТРОФА193	
1. Концептуална питања и карактеристике угрожености од катастрофа	195
2. Различите перспективе и димензије угрожености	198
2.1. Угроженост појединача и домаћинства	201
2.2. Физичка угроженост	203
2.3. Еколошка угроженост	204
2.4. Угроженост критичне инфраструктуре.....	205
2.5. Економска угроженост.....	208
3. Методе процене (мерења) угрожености.....	209
4. Индикатори угрожености	211
4.1. Индикатори социјалне угрожености.....	213
4.2. Индикатори економске угрожености.....	214
4.3. Индикатори еколошке угрожености	215
ПОГЛАВЉЕ 4: ОТПОРНОСТ НА КАТАСТРОФЕ219	
1. Појам и карактеристике отпорности	221
2. Димензије отпорности на катастрофе	224
2.1. Отпорност грађана.....	228
2.2. Отпорност домаћинства и локалне заједнице	228
2.3. Инжењерска отпорност	233
2.4. Институционална и еколошка отпорност	233
2.5. Отпорност организација	237
3. Анализа и мерење отпорности	239
3.1. Индикатори отпорности на катастрофе.....	241
3.1.1. Глобални индикатори отпорности	243
3.1.1.1. Индекс ризика од катастрофа (DRI).....	243
3.1.1.2. Мапе светских жаришта катастрофа (<i>hotspots</i>).....	243
3.1.2. Локални индикатори отпорности на катастрофе.....	244
3.1.2.1. Основни показатељи отпорности заједница на катастрофе (BRIC)	244
3.1.2.2. Карактеристике отпорних заједница на катастрофе (CDRC)	245

3.1.2.3. Индекс отпорности градова (CRF)	245
3.1.2.4. Инструмент за мерење отпорности локалних заједница (CART)	247
3.1.2.5. Концептуални оквир за мерење отпорности заједнице на поплаве (FRMF).....	247
3.1.2.6. Социоекономски индекс отпорности (SER)	248
3.1.2.7. Индекс смањења ризика од катастрофа (RRI)	248
4. Унапређење отпорности на катастрофе	249
5. Компоненте отпорности.....	252
 ПОГЛАВЉЕ 5: ИНТЕГРИСАНО УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА ОД КАТАСТРОФА.....	257
1. Појам и врсте ризика од катастрофа.....	259
2. Појам и карактеристике управљања ризицима од катастрофа	264
3. Савремено управљање ризицима од катастрофа	265
3.1. Циклуси интегрисаног управљања у катастрофама	270
4. Процес управљања ризицима од катастрофа	272
4.1. Идентификовање контекста	275
4.2. Идентификовање и профилисање опасности	275
4.3. Процена ризика од опасности.....	280
4.4. Сортирање опасности и израда матрица опасности.....	285
4.5. Принципи управљања ризицима од катастрофа	287
5. Концептуални оквир за управљање ризицима коришћењем моделовања катастрофа	288
6. Индикатори управљања ризицима од катастрофа	289
6.1. Индекс дефицита у случају катастрофе (DDI)	289
6.2. Индекс локалног ризика од катастрофа (LDI)	290
6.3. Индекс преовлађујуће угрожености (PVI)	291
6.4. Индекс за оцењивање управљања ризицима од катастрофа (RMI)	292
7. Модели процене ризика од катастрофа.....	293
7.1. Динамички и детерминистички модели.....	296
7.2. Модели вероватноће.....	297
7.3. Модел HAZUS MH	298
7.4. Индекс ризика од катастрофа (DRI–UNDP)	298
7.5. Индекс глобалних ризика од катастрофа (Светска банка)	299
8. Мапе ризика и израда регистра ризика.....	300

9. Проблеми анализе ризика.....	302
10. Методологија процене ризика од катастрофа	304
10.1. Општи и посебни део процене	306
10.2. Сценарио ризика	307
11. Информисање јавности о ризицима од катастрофа (комуникација ризика)	309
11.1. Поступак информисања јавности о ризицима	310
11.2. Алати за информисање јавности о ризицима	312
12. Перцепција ризика од катастрофа.....	313

**ПОГЛАВЉЕ 6: ПРЕВЕНЦИЈА И УБЛАЖАВАЊЕ РИЗИКА
ОД КАТАСТРОФА.....** 321

1. Појам ублажавања (превенције) ризика од катастрофа.....	323
2. Стратегије и мере за ублажавања ризика од катастрофа.....	325
2.1. Структурно ублажавање ризика од катастрофа.....	326
2.1.1. Планско коришћење земљишта	327
2.1.2. Премештање.....	327
2.1.3. Физичке и структурне модификације	328
2.1.4. Отпорне конструкције и грађевински кодекси	329
2.1.5. Улога осигурања у смањењу ризика од катастрофа	331
2.1.6. Дизајнирање и имплементација технолошких мера	334
2.1.7. Системи за мониторинг, упозоравање, обавештавање и узбуњивање.....	335
2.1.8. Изградња склоништа	338
2.1.9. Конструисање баријера и ретензионих система	339
2.2. Неструктурно ублажавање ризика од катастрофа	340
2.2.1. Нормативне мере	341
2.2.2. Индивидуална и друштвена свест и образовање	341
2.2.3. Неструктурне физичке модификације	342
2.2.4. Промене понашања	343
3. Функције ублажавања ризика од катастрофа	343
3.1. Смањење вероватноће ризика.....	344
3.2. Смањење последица ризика.....	345
3.3. Избегавање ризика.....	345
3.4. Трансфер ризика.....	346
3.5. Прихватање ризика.....	346
4. Ублажавање ризика од катастрофа изазваних природним опасностима...	347

4.1. Ублажавање ризика од литосферских катастрофа	347
4.2. Ублажавање ризика од хидросферских катастрофа.....	349
4.3. Ублажавање ризика од атмосферских катастрофа	354
4.4. Ублажавање ризика од биосферских катастрофа	356
5. Ублажавање ризика од катастрофа изазваних техничко-технолошким опасностима	359
5.1. Ублажавање ризика од катастрофа иззваних пожарима.....	359
5.2. Ублажавање ризика од катастрофа иззваних нуклеарним, радиолошким и индустриским опасностима	362
5.3. Ублажавање ризика од катастрофа иззваних опасним материјама и транспортним опасностима	364
5.4. Ублажавање ризика од катастрофа иззваних ратним разарањима и терористичким нападима.....	366
6. Друштвене мреже и смањење ризика од катастрофа.....	368
 ПОГЛАВЉЕ 7: ПРИПРЕМЉЕНОСТ ЗА КАТАСТРОФЕ	375
1. Појам припремљености за катастрофе.....	377
2. Врсте и карактеристике припремљености за реаговање на катастрофе....	381
2.1. Индивидуална припремљеност грађана.....	383
2.2. Припремљеност домаћинства за катастрофе.....	387
2.3. Припремљеност локалне заједнице за катастрофе.....	389
2.4. Припремљеност државе за катастрофе	391
3. Образовање и обуке	393
3.1. Едукација у школама и високообразовним установама	396
3.2. Улога породице	398
3.3. Трансфер знања и искуства у оквиру локалне заједнице	400
3.4. Научноистраживачке организације и њихов допринос	402
3.5. Едукација о катастрофама коришћењем мултимедијалних садржаја.....	403
3.5.1. Друштвене игре.....	404
3.5.2. Компјутерске симулације и видео-игрице	406
3.5.3. Едукативни видео-снимци и брошуре	408
3.6. Обука за реаговање.....	410
4. Фактори утицаја на припремљеност за катастрофе.....	412
4.1. Демографски фактори.....	413
4.2. Социоекономски и културолошки фактори	414
4.3. Психолошки фактори.....	415
5. Припремљеност за катастрофе иззване природним опасностима.....	417

5.1. Припремљеност за литосферске катастрофе	417
5.2. Припремљеност за хидросферске катастрофе.....	422
5.3. Припремљеност за катастрофе изазване олујама, екстремним температурама и сушама	431
5.4. Припремљеност за катастрофе изазване епидемијама, епифитонозама и епизоонозама	435
5.5. Припремљеност за катастрофе изазване шумским пожарима	436
6. Припремљеност за катастрофе изазване техничко-технолошким опасностима.....	437
6.1. Припремљеност за катастрофе изазване пожарима	439
6.2. Припремљеност за катастрофе изазване индустријским и транспортним опасностима	441
6.3. Припремљеност за катастрофе изазване опасним материјама	442
6.4. Припремљеност за катастрофе изазване ратним разарањима и терористичким нападима.....	445
6.5. Припремљеност за катастрофе изазване нуклеарним и радијационим опасностима	445
7. Планирање у условима катастрофа.....	447
7.1. Појам и карактеристике планова	448
7.2. Планови за смањење ризика од катастрофа.....	449
7.3. Планови заштите и спасавања	450
8. Опрема и залихе за реаговање	455
 ПОГЛАВЉЕ 8: ОДГОВОР НА РИЗИКЕ ОД КАТАСТРОФА	463
1. Појам одговора на ризике од катастрофа	465
2. Планирање и мере одговора на ризике од катастрофа.....	467
2.1. Упозоравање и евакуација	468
2.2. Потраге и спасавање.....	472
2.3. Пружање прве помоћи.....	474
2.4. Процена штета и губитака	475
2.5. Асанација терена	477
3. Организација и надлежности интервентно-спасилачких служби у одговору на катастрофе.....	478
3.1. Место и улога интервентно-спасилачких служби у одговору на катастрофе	478
3.1.1. Полиција	479
3.1.2. Ватрогасно-спасилачке јединице (BCJ)	484

3.1.3. Војска	488
3.1.4. Служба хитне медицинске помоћи	489
3.1.5. Штабови.....	494
3.2. Организација рада и тактика поступања	496
4. Волонтирање у условима катастрофа	499
4.1. Појам и карактеристика волонтирања.....	500
4.2. Изазови и ограничења у пружању помоћи.....	501
5. Медији и извештавање о катастрофама	503
 ПОГЛАВЉЕ 9: ОПОРАВАК ОД КАТАСТРОФА	509
1. Појам опоравка од катастрофа	511
2. Фазе опоравка од катастрофе	512
2.1. Помоћ, обнова и реконструкција.....	514
2.2. Рестаурација, рехабилитација и поновни развој.....	516
3. Димензије и изазови опоравка од катастрофа	516
3.1. Опоравак животне средине	517
3.2. Друштвено-психолошки опоравак од катастрофа	518
3.3. Обнављање услуга након катастрофе	518
3.4. Опоравак критичне инфраструктуре	519
4. Планирање опоравка од катастрофа.....	520
4.1. Краткорочно планирање опоравка од катастрофа	521
4.2. Дугорочко планирање опоравка од катастрофа.....	521
4.3. Модели опоравка.....	522
5. Организациона питања опоравка од катастрофа	523
5.1. Комплексност опоравка од катастрофа.....	523
5.2. Донације.....	524
5.3. Управљање отпадом након катастрофе	525
5.4. Изазови и изгледи након катастрофа.....	525
 ПОГЛАВЉЕ 10: ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМИ И УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА ОД КАТАСТРОФА	531
1. Базе података о ризицима од катастрофа	533
1.1. Међународна база података о катастрофама EM-DATA	536
1.2. Глобална платформа ризика од катастрофа (GRDP).....	538
1.3. Светски атлас опасности (GHA).....	538
1.4. Информациони систем о катастрофама.....	538

1.5. Информациона платформа за смањење ризика од катастрофа <i>Prevention Web</i>	539
1.6. Регистар ризика од катастрофа	540
1.7. Базе података о клизиштима	540
2. Сервис за управљање ризицима од катастрофа <i>Copernicus</i> (CEMS)	541
3. Унапређени информациони систем за пожаре (AFIS).....	542
4. Коришћење сателита за даљинску детекцију ради смањења rizika od katastrofa.....	543
5. Географски информациони системи и смањење ризика од катастрофа	545
6. Паметни системи одговора на катастрофе	549
7. Глобални мониторинг центар за пожаре (<i>Global Fire Monitoring Center -GFMC</i>)	551
8. Програм за процену губитака од катастрофа (HAZUS).....	551

**ПОГЛАВЉЕ 11: МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА У ОБЛАСТИ
СМАЊЕЊА РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА.....557**

1. Појам и карактеристике међународне сарадње у области смањења ризика од катастрофа	559
2. Институционалне и правне основе међународне сарадње у области катастрофа.....	560
3. Поступци и предуслови за тражење међународне помоћи у случају катастрофа	562
4. Међународне и регионалне организације релевантне за смањење ризика од катастрофа	564
4.1. Канцеларија Уједињених нација за смањење ризика од катастрофа (UNDRR)	564
4.2. Канцеларија Уједињених нација за координацију хуманитарних активности (UN OCHA)	565
4.3. Међународна саветодавна група за потрагу и спасавање (INSARAG)	566
4.4. Међународна иницијатива за смањење ризика од катастрофа (UN CADRI)	567
4.5. Улога и значај Међународне федерације друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца.....	568
4.6. Дирекција за цивилно планирање ванредних ситуација (СЕР – NATO)	569
4.7. Европски Координциони центар за одговор	570
4.8. Иницијатива за превенцију и припремљеност за катастрофе у Југоисточној Европи (DPPI SEE)	571
4.9. Центар за истраживање епидемиолошких катастрофа (CRED)	573

4.10. Пацифичка иницијатива за процену ризика од катастрофа и финансирање (PCRAFI).....	573
5. Сектор за ванредне ситуације и међународна сарадња.....	574
 ПОГЛАВЉЕ 12: ПРАВНИ ОКВИР СМАЊЕЊА РИЗИКА	
ОД КАТАСТРОФА.....	581
1. Међународни правни оквир смањења ризика од катастрофа	583
1.1. Оквир из Сендаја за смањење ризика од катастрофа у периоду 2015–2030. године.....	587
1.2. Оквир из Хјога за деловање у периоду 2005–2015. године	588
1.3. Међународна стратегија за смањење ризика од катастрофа	590
1.4. Стратегија из Јокохаме за безбеднији свет	591
1.5. Европска стратегија за смањење ризика од катастрофа у земљама у развоју	592
1.6. Женевске конвенције	593
2. Национални правни оквир смањења ризика од катастрофа	595
2.1. Стратегије.....	596
2.2. Закони	598
2.3. Подзаконски акти.....	603
2.3.1. Уредбе и упутства	603
2.3.2. Правилници	606
 БИОГРАФИЈА АУТОРА.....	613
 ЛИТЕРАТУРА	625

Списак табела

Табела 1. Преглед узрочно-последичних опасности	43
Табела 2. Концептуалне разлике између опасности и катастрофа	44
Табела 3. Међународна Меркали–Канкани–Зибергова сезимичка скала (MCS)	49
Табела 4. Међународни систем боја за праћење опасности од вулканских ерупција (ICAO кодови)	53
Табела 5. Бофорова скала	54
Табела 6. Сафир–Симпсонова скала за урагане (SSHs)	55
Табела 7. Фујитина скала за мерење интензитета торнада.....	56
Табела 8. TORRO скала за мерење интензитета торнада.....	58
Табела 9. Европски индекс ризика од настанка лавина	62
Табела 10. Индекс јачине лавине	63

Табела 11. Палмеров индекс оштрине суше.....	65
Табела 12. Критеријуми класификације нуклеарних и радиолошких догађаја (INES)	68
Табела 13. Пет елемената за квалитативно разликовање велике катастрофе (catastrophe) од катастрофе (disaster)	75
Табела 14. Класификација катастрофа према међународној бази података EM-DAT	81
Табела 15. Преглед иницијатора и фактора клизања	91
Табела 16. Преглед карактеристика бојних отрова.....	136
Табела 17. Процене укупне вредности штета и губитака у Србији од поплава 2014. године.....	158
Табела 18. Преглед укупног броја и последица за људе различитих природних непогода у периоду 1900–2013. године	170
Табела 19. Вишеструке пројекције климатских промена	187
Табела 20. Мултидисциплинарни оквир отпорности на катастрофе.....	220
Табела 21. Индикатори отпорности локалних заједница	230
Табела 22. Димензије које су релевантне за мерење отпорности	238
Табела 23. Еволуција развоја индикатора отпорности на катастрофе.....	240
Табела 24. Концептуални преглед комуникационих стратегија за унапређење отпорности на катастрофе	249
Табела 25. Компоненте отпорности на катастрофе	250
Табела 26. Преглед штићених вредности	279
Табела 27. Преглед основних елемената за исказивање вероватноће	279
Табела 28. Преглед елемената за исказивање последица за живот и здравље људи	280
Табела 29. Преглед елемената за исказивање последица за економију/екологију.....	281
Табела 30. Преглед елемената за исказивање последица за друштвену стабилност – укупна материјална штета на критичној инфраструктури	282
Табела 31. Преглед елемената за исказивање последица за друштвену стабилност – укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја	282
Табела 32. Општи преглед просторних података за анализу опасности и њихова релевантност за различите типове опасности	301
Табела 33. Приказ садржаја сценарија ризика	307
Табела 34. Фактори ризика који утичу на перцепцију јавности о ризицима	312

Списак графикона

Графикон 1. Интеракција између природних и друштвених система у оквиру парадигме комплексности.....	35
Графикон 2. Структура канадског система за процену опасности од шумских пожара	66
Графикон 3. Процентуална дистрибуција последица земљотреса у периоду 1900–2013. године	88
Графикон 4. Процентуална дистрибуција последица клизишта, одрона и урушавања тла у периоду 1900–2013. године.....	95
Графикон 5. Процентуална дистрибуција последица вулканских ерупција у периоду 1900–2013. године.....	97
Графикон 6. Процентуална дистрибуција последица цунамија у периоду 1900–2013. године	100
Графикон 7. Последице катастрофа изазваних природним опасностима у периоду од 1900. до 2013. године.....	171
Графикон 8. Последице катастрофа иззваних природним опасностима према континентима	173
Графикон 9. Традиционални систем управљања у катастрофама (ICS)	180
Графикон 10. Развој моделовања катастрофа.....	182
Графикон 11. Концептуални преглед угрожености	198
Графикон 12. Концептуални модел интегрисаног управљања у катастрофама	269
Графикон 13. Приказ матрице ризика	284
Графикон 14. Дијаграма калкулације локалног ризика од катастрофа	289
Графикон 15. Преглед поступка процене ризика у Републици Србији	303
Графикон 16. Модел опоравка од катастрофа у градским (урбаним) срединама	505
Графикон 17. Фазе опоравка од катастрофа с приказом прогресивног раста трошкова.....	506

Списак слика

Слика 1. Модел теорије мотивације за заштиту.....	25
Слика 2. Различитост природних опасности у односу на постојеће физичке карактеристике	46
Слика 3. Критеријуми индекса вулканске експлозивности.....	52
Слика 4. Систем раног упозоравања, обавештавања и узбуњивања на цунами у Индијском океану, који користи савремене технологије за мониторинг	60
Слика 5. Настанак клизишта.....	91

Слика 6. Подручја угрожена поплавама у Србији.....	104
Слика 7. Шематски приказ директних и индиректних штета и губитака због катастрофа	156
Слика 8. Преглед здравствених последица и стања након катастрофе	161
Слика 9. Модел притиска и ослобађања: прогресија угрожености	179
Слика 10. Утицај деградирајућег окружења на дистрибуцију угрожености	195
Слика 11. Концептуални оквир међусобне повезаности угрожености, отпорности и адаптивних способности	208
Слика 12. Тродимензионални модел отпорности на катастрофе – губитак, одговор и локација (DRLRL)	224
Слика 13. Шематски приказ модела отпорности локалне заједнице.....	229
Слика 14. Отпорност заједнице на катастрофе и умрежени, адаптивни капацитети	232
Слика 15. Хипотетичке путање отпорних и мање отпорних заједница на катастрофе.....	244
Слика 16. Унапређење отпорности на катастрофе идентификовањем опасности.....	248
Слика 17. Концепт интегрисаног управљања ризицима од катастрофа	272
Слика 18. Индекс глобалних ризика	297
Слика 19. Процена ризика пре и процена штете после катастрофе	467
Слика 20. Евалуација међународне регулативе у области управљања ризицима од катастрофа.....	571

ПРЕДГОВОР

Опасности које узрокују катастрофе биће још комплексније и озбиљније у будућности. Људи не смеју бити пасивни, већ се морају активно укључити у проактивно ублажавање односно отклањање последица будућих катастрофа.

Владимир М. Ђветковић

Након десетогодишњег бављења наставно-научним радом у области студија катастрофа на Криминалистичко-полицијском универзитету и на Факултету безбедности Универзитета у Београду, стекли су се научни и педагошки услови да напишем уџбеник који представља синтезу свих различитих сегмената теоријских достигнућа у домену савременог управљања ризицима од катастрофа. Реч је о релативно младој научној дисциплини на овим просторима и првом делу у којем се систематски и свеобухватно елаборирају све мере и активности које савремени менаџери ризика од катастрофа морају предузимати у различитим фазама (ублажавање, припрема, одговор и опоравак) савременог управљања у катастрофама, како би се спречиле или смањиле негативне последице све учествалијих природних и техничко-технолошких опасности.

Уџбеник је намењен студентима основних, мастер и докторских студија на Факултету безбедности Универзитета у Београду и на Криминалистичко-полицијском универзитету, али и широј научној и стручној читалачкој публици (истраживачи у области студија безбедности интервентно-спасилачких служби и др.) која све више увиђа неопходност детаљнијег разумевања мултидисциплинарног приступа идентификовању, анализи и третману ризика од катастрофа. Садржај уџбеника је усклађен с наставним планом и програмом предмета Уп-

рављање ризицима у ванредним ситуацијама, који се изучава на трећој години основних академских студија на Факултету безбедности. Приликом писања уџбеника посебно се водило рачуна о испуњености стандарда у вези с научно-стручним, педагошким и дидактичко-методичким захтевима, због чега је коришћена и обимна научно-стручна грађа многих релевантних страних и домаћих аутора. Осим тога, аутор је у писању уџбеника користио праву ризничу својих научних и стручних радова који су научно верификовани од стране бројних међународних и домаћих рецензената. Осим тога, већина резултата истраживања која сам спровео у земљи и у иностранству инкорпорирана је у уџбеник с циљем његовог обогаћивања научно верификованим чињеницама. Непроцењиво искуство у раду са студентима омогућило је да текст буде ослобођен додатног научног промишљања које би отежало усвајање основних знања у области управљања ризицима од катастрофа. Аутор је учинио напор на стручном, научном и педагошком плану, али и поред тога могући су пропусти. Зато све добро-намерне примедбе и сугестије са захвалношћу прихватам.

Прво издање уџбеника има и одређена ограничења као последицу недовољне теоријске развијености научне дисциплине и тек треба да допринесе стварању услова за изградњу теорије. Посебно бих нагласио да уџбеник представља прво такво штиво објављено на српском језику на нашим просторима што ће умногоме значити унапређивању знања и професионалних компетенција широј стручној јавности. Уџбеник је настао под великим утицајем проф. др Владимира Јаковљевића, шефа Катедре студија управљања у ванредним ситуацијама и еколошке безбедности на Факултету безбедности Универзитета у Београду, као и проф. др Драгана Млађана и проф. др Бобана Милојковића с Криминалистичко-полицијског универзитета, који су ме несебично и с пуно ентузијазма увели у наставе и истраживања у области студија катастрофа.

Посебно захваљујем рецензентима проф. др Владимиру Јаковљевићу, проф. др Славољубу Драгићевићу, проф. др Бобану Милојковићу и проф. др Желимиру Кешетовићу, као и уредницима проф. др Срђану Милашиновићу и проф. др Драгану Млађану, који су умногоме доприњели модерности и унапређењу структурираности и садржајности уџбеника. Несебично захваљујем и осталим професорима и научним истраживачима, који су својим научним радовима директно или индиректно допринели развоју управљања ризицима од катастрофа као важне научне дисциплине, а пре свега проф. др Станимиру Костадино-

ву, проф. др Јасмини Гачић, проф. др Слободану Миладиновићу, проф. др Александри Љуштини, проф. др Дејану Бошковићу и доц. др Ивану Новковићу. Наравно, за непроцењиву подршку захвалан сам и члановима Научно-стручног друштва за управљање ризицима у ванредним ситуацијама, као и мојим студентима, будућим менаџерима ризика од катастрофа, који су својим стручним полемикама, сугестијама и идејама пробудили оно најлепше и најјаче у мени и подстакли ме да смогнем снаге, стрпљења и енергије да напишем своје прво уџбеничко дело. На крају, својој породици и пријатељима срдачно захваљујем за разумевање, љубав и подршку које су ми свакодневно пружали током писања.

Београд, 2020. године

Аутор

Уџбеник *Управљање ризицима у ванредним ситуацијама* посвећујем студентима Факултета безбедности Универзитета у Београду и Криминалистичко-полицијског универзитета, будућим професионалним менаџерима безбедности и криминалистима који ће бити заокупљени изазовима, ризицима и претњама безбедности. Следите своје снове и не допустите да вас било каква препрека заустави на том путу, јер имате и снаге и енергије да промените свет. Верујте у себе и снови ће вам се обистинити.

БИОГРАФИЈА АУТОРА

Владимир М. Цветковић је рођен 8. фебруара 1987. године у Крагујевцу. Докторирао је на Факултету безбедности Универзитета у Београду, одбранивши 2016. године докторску дисертацију под називом *Спремност грађана за реаговање на природну катастрофу изазвану поплавом у Републици Србији*, чиме је стекао академско звање доктор наука – науке безбедности. На Криминалистичко-полицијској академији у Београду одбранио је 2012. године мастер рад *Управљање у ванредним ситуацијама изазваним злоупотребом оружја за масовно уништавање*, чиме је стекао звање мастер криминалиста, а на Академији је и дипломирао 2010. године као најбољи студент генерације с просечном оценом 10.00, чиме је стекао звање дипломирани криминалиста. Завршио је Средњу школу унутрашњих послова (звање полицајац) у Сремској Каменици 2006. године, као један од ћака генерације и носилац Вукове дипломе, а основну школу „Свети Сава“ у Баточини 2002. године као носилац Вукове дипломе.

Запослење и педагошко искуство

Од 2017. године запослен је на Факултету безбедности Универзитета у Београду у звању доцента на Катедри студија управљања у ванредним ситуацијама и за еколошку безбедност, где је ангажован као наставник на следећим предметима: Управљање ризицима у ванредним ситуацијама, Систем заштите и спасавања, Методологија процене ризика и израда планова заштите и спасавања од елементарних и других непогода, Руковођење активностима заштите и спасавања у ванредним ситуацијама и Систем превенције и смањења ризика од елементарних и других непогода.

У периоду од 2013. до 2017. године био је запослен на Криминалистичко-полицијској академији, садашњем Универзитету, као сарадник у звању асистента за следеће предмете: Безбедност у ванредним ситуа-

ацијама, Управљање ризицима у ванредним ситуацијама, Спречавање и сузбијање пожара, хаварија и експлозија и Информациони системи у ванредним ситуацијама. На истој институцији и предметима, у периоду од 2011. до 2013. године, био је запослен као сарадник у звању сарадника у настави. Током 2006. године био је запослен у Министарству унутрашњих послова Републике Србије као полицијски службеник.

Научноистраживачки рад

Реализовао је многобројна научна истраживања и објавио више од 250 научних радова у домаћим и међународним часописима и зборницима, међу којима 14 научних монографија, 8 радова у часописима на SCI/SSCI листи и докторску дисертацију у периоду од 2011. до 2020. године. Ужа област његових истраживачких интересовања обухвата безбедност, ванредне ситуације, управљање ризицима и цивилну заштиту. Служи се енглеским и немачким језиком. Рецензирао је више од 50 научних радова у домаћим часописима (*NBP, Безбедност, Српска наука данас* итд.) и у међународним часописима (*Geomatics, Natural Hazards and Risk, International Journal of Architectural Heritage* итд.). Учествовао је на многобројним националним и међународним научним конференцијама у земљи и у иностранству, као и у међународним и националним пројектима наведеним у даљем тексту.

- ❖ Међународни истраживачки пројекат „Horizon 2020 project DAREnet – Danube river region Resilience Exchange network targeting the Call topic: SEC-21-GM-2016/2017: Pan European Networks of practitioners and other actors in the field of security”.
- ❖ Научноистраживачки пројекат „Национална безбедност Републике Србије и безбедносне интеграције”, који је у периоду 2014–2015. године реализовала Криминалистичко-полицијска академија у Београду и чији је руководилац био проф. др Младен Бајагић.
- ❖ Научноистраживачки пројекат „Управљање полицијском организацијом у спречавању и сузбијању претњи безбедности у Републици Србији”, који је у периоду 2015–2018. године реализовала Криминалистичко-полицијска академија у Београду и чији је руководилац био проф. др Дане Субошић.
- ❖ Научноистраживачки пројекат „Развој институционалних капацитета, стандарда и процедура за супротстављање организованом криминалу и тероризму у условима међународних интеграција” (број 179045), који је финансирало Министарство просвете, науке

и технолошког развоја Републике Србије а реализовала Криминалистичко-полицијска академија у Београду у периоду 2011–2016. године.

Професионални ангажмани

- ❖ Главни и одговорни уредник међународног часописа *International Journal of Disaster Risk Management*.
- ❖ Председник и оснивач Научно-стручног друштва за управљање ризицима у ванредним ситуацијама, као организације која је посебно важна за систем заштите и спасавања Републике Србије.
- ❖ Реализатор семинара „Безбедност ученика у школским објектима”, каталогшки број 9 из Каталога програма стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника ЗУОВ за школске године 2014/2015, 2015/2016. и 2016/2017.
- ❖ Руководилац и реализација основне безбедносне обуке у области ванредних ситуација на Старој планини 2019. године.
- ❖ Руководилац и реализација Друге, основне безбедносне обуке у области заштите и спасавања у ванредним ситуацијама у Овчар бањи 2019. године.
- ❖ Учествоао у реализацији посебних облика наставе (обука) (2011–2017), као што су: основна полицијска обука за студенте прве године основних академских и струковних студија (руковање и манипулација ватреним оружјем полицијских службеника); основна полицијско-безбедносна обука за ванредне ситуације за студенте друге године основних академских и струковних студија; летња, теренска обука у Наставном центру „Митрово Поље” МУП-а Републике Србије на Гочу за студенте треће године основних академских и друге године струковних студија Криминалистичко-полицијске академије, садашњег Универзитета.
- ❖ Секретар Катедре безбедносних наука на Криминалистичко-полицијској академији, садашњем Универзитету, у периоду од 2011. до 2015. године.

Награде и признања

- ❖ Добитник је награде за најбољег младог научника Србије „Danubius Young Scientist Award 2017”, коју додељују Аустријско министарство

за науку, истраживање и економију (BMWFW) и Институт за Дунавски регион и Централну Европу (IDM) за изузетна достигнућа у науци.

- ❖ Добитник је стипендије за таленте Министарства просвете Републике Србије – Grant by the Fund for Young talents of the Republic of Serbia for the undergraduate students of final years (2009/10).
- ❖ Добитник је стипендије ОЕБС-а за докторске студије на Факултету безбедности 2015. године.
- ❖ Добитник је стипендије „Еуробанк ЕФГ школарина за најбоље студенте Србије“ у оквиру пројекта „Инвестирајмо у европске вредности“, због посебног истицања у области криминалистичких и полицијско-безбедносних студија 2009. године.
- ❖ Добитник је више похвалница за најбољег студента прве, друге и треће године на Криминалистичко-полицијској академији у Београду 2007, 2008. и 2009. године.
- ❖ Добитник је Сребрне значке за првог студента у рангу дипломираних студената (просек 10.00) на Криминалистичко-полицијској академији у Београду 2010. године.
- ❖ Током основношколског образовања додељено му је шест посебних диплома за изузетне постигнуте резултате на такмичењима из физике, историје, српског и немачког језика, биологије и техничког образовања, као и Вукова диплома.

Усавршавања и сертификати

- ❖ Завршен основни специјалистички курс за инспекторе из области цивилне заштите и управљања ризиком 2014. године.
- ❖ Завршен основни курс 2012. године за ватрогасца–спасиоца у трајању од четири месеца у Управи за ванредне ситуације за град Београд, након чега је стекао звање ватрогасац–спасилац.
- ❖ Положен стручни испит заштите од пожара 2012. године.
- ❖ Положен стручни испит процене ризика у заштити лица, имовине и пословања 2018. године.
- ❖ Положен стручни испит процене ризика од катастрофа и израде планова заштите и спасавања у ванредним ситуацијама 2018. године.

- ❖ Regional Workshop on Human Resources Development in Podgorica, Montenegro from 30 October to 3 November 2017, organized by International Atomic Energy Agency and Ministry of Sustainable Development and Tourism of Montenegro.
- ❖ Training on project design, proposal development and project management for EU Horizon 2020 Programme, European training Academy in cooperation with UNDP in Belgrade, from 4 to 12 October, 2017.
- ❖ Certificate, DCAF,s Border Security Programme certifies that Mr. Vladimir Cvetkovic has successfully participated in the seventh Future Leaders Training which took place in Andermatt, Switzerland, Geneva Centre for The Democratic Control of Armed Forces (DCAF), 2011.
- ❖ Certificate of Participation, Weapons of Mass Destruction Crime Scene Operations Course, United States of America, Department of Defense International Counterproliferation Program, 2011.
- ❖ Стручна пракса у Сектору за ванредне ситуације 2011. године.
- ❖ Certificate, Sixth Regional Course in International Humanitarian Law, BU Faculty of Political Sciences, 2009.
- ❖ Certificate of appreciation in recognition of the valuable contribution as a Participant of the NATO SPS Leadership Roundtable on Information-Related Hybrid Threats in South – East Europe, 6-12 October 2019, Republic of North Macedonia.
- ❖ Certificate that has successfully completed training on project design, proposal development and project management for EU Horizon 2020 programme, EUTA and UNDP.
- ❖ Certificate that has successfully completed IAEA Regional Workshop on Human Resource Development, 30 October – 3 November 2017, organized by International Atomic Energy Agency (IAEA) and Ministry of Sustainable Development and Tourism of Montenegro.
- ❖ Certificate of completion on-line e-learning course on: Overview of Nuclear Security Threats and Risks; Nuclear Security Threats and Risks (4 modules); Introduction to and Overview of IAEA Nuclear Security Series Publications; Nuclear Security Disciplines course on Physical Protection of Nuclear Material and Nuclear Facilities.
- ❖ Изабран за демонстратора на предмету Безбедност саобраћаја 2009. године током студија на Криминалистичко-полицијској академији у Београду.

Објављене књиге

- Цветковић, В. (2020). *Управљање ризицима у ванредним ситуацијама*. Београд: Научно-стручно друштво за управљање ризицима у ванредним ситуацијама.
- Цветковић, В. (2019). *Управљање ризицима и системи заштите и спасавања од катастрофа*. Београд: Научно-стручно друштво за управљање ризицима у ванредним ситуацијама.
- Цветковић, В., Филиповић, М., & Гачић, Ј. (2019). *Збирка прописа из области управљања ризицима у ванредним ситуацијама*. Београд: Научно-стручно друштво за управљање ризицима у области ванредних ситуација.
- Цветковић, В., Бошковић, Д., Јанковић, Б., & Андрић, С. (2019). *Перцепција ризика од ванредних ситуација*. Београд: Криминалистичко-полицијска академија.
- Цветковић, В. (2017). *Методологија научног истраживања катастрофа – теорије, концепти и методе*. Београд: Задужбина Андрејевић.
- Цветковић, В., Филиповић, М. (2017). *Припремљеност за природне катастрофе – препоруке за унапређење припремљености*. Београд: Задужбина Андрејевић.
- Цветковић, В. (2016). *Полиција и природне катастрофе*. Београд: Задужбина Андрејевић.
- Цветковић, В., Гачић, Ј. (2016). *Евакуација у природним катастрофама*. Београд: Задужбина Андрејевић.
- Јаковљевић, В., Цветковић, В., & Гачић, Ј. (2015). *Природне катастрофе и образовање*. Београд: Факултет безбедности, Универзитет у Београду.
- Иванов, А., Цветковић, В. (2016). *Природни катастрофи – геопросторна и временска дистрибуција*. Универзитет „Св. Климент Охридски“-Битола, Факултет за безбедност, Скопје.
- Бошковић, Д., Цветковић, В. (2017). *Процена ризика у спречавању извршења кривичних дела експлозивним материјама*. Београд: Криминалистичко-полицијска академија.
- Миладиновић, С., Цветковић, В., & Милашиновић, С. (2017). *Управљање у кризним ситуацијама изазваним клизиштима*. Београд: Криминалистичко-полицијска академија.

- Цветковић, В., Милашиновић, С., & Гостимировић, Л. (2018). *Историјски развој полицијског образовања у Србији*. Добој: Висока пословна техничка школа.
- Цветковић, В. (2013). *Интервенентно-спасилачке службе у ванредним ситуацијама*. Београд: Задужбина Андрејевић.

Изабрани научни радови објављени у међународним часописима

- Cvetković, V.M., Öcal, A., & Ivanov, A. (2019). Young adults' fear of disasters: A case study of residents from Turkey, Serbia and Macedonia. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 101095.
- Cvetković, V., Roder, G., Öcal, A., Tarolli, P., & Dragićević, S. (2018). The Role of Gender in Preparedness and Response Behaviors towards Flood Risk in Serbia. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 15(12), 2761.
- Cvetković, V., Noji, E., Filipović, M., Marija, M. P., Želimir, K., & Nenad, R. (2018). Public Risk Perspectives Regarding the Threat of Terrorism in Belgrade: Implications for Risk Management Decision-Making for Individuals, Communities and Public Authorities. *Journal of Criminal Investigation and Criminology*, 69(4), 279-298.
- Cvetković, V., Kevin, R., Shaw, R., Filipović, M., Mano, R., Gačić, J., & Jakovljević, V. (2018). Household earthquake preparedness in Serbia – a study from selected municipalities. *Acta Geographica*, 59(1), 27-43.
- Cvetković, V., Ristanović, E., & Gačić, J. (2018). Citizens Attitudes about the Emergency Situations Caused by Epidemics in Serbia. *Iranian Journal of Public Health*, 47(8), 1213-1214.
- Cvetković, V., Dragićević, S., Petrović, M., Mijaković, S., Jakovljević, V., & Gačić, J. (2015). Knowledge and perception of secondary school students in Belgrade about earthquakes as natural disasters. *Polish journal of environmental studies*, 24(4), 1553-1561.
- Gačić, J., Jović, J. S., Terzić, N., Cvetković, V., Terzić, M., Stojanović, D., & Stojanović, G. (2019). Gender differences in stress intensity and coping strategies among students – Future emergency relief specialist. *Vojnosanitetski pregled. Military-medical and pharmaceutical review*, 78(5).
- Cvetković, V., Tomašević, K., & Milašinović, (2019). Bezbednosni rizici klimatskih promena: studija slučaja Beograda – *Социолошки преглед*. 53(2), 596–626.

- Cvetković, V., Milašinović, S., & Lazić, Ž. (2018). Examination of citizens' attitudes towards providing support to vulnerable people and volunteering during disasters. *Journal for social sciences, TEMA*, 42(1), 35-56.
- Cvetković, V., Lipovac, M., & Milojković, B. (2016). Knowledge of secondary school students in Belgrade as an element of flood preparedness. *Journal for social sciences, TEMA*, 15(4), 1259-1273.
- Cvetković, V. (2016). Fear and floods in Serbia: Citizens preparedness for responding to natural disaster. *Matica Srpska Journal of Social Sciences*, 155(2), 303-324.
- Cvetković, V. M. (2019). Risk Perception of Building Fires in Belgrade. *International Journal of Disaster Risk Management*, 1(1), 81-91.

Изабрани научни радови објављени у националним часописима

- Цветковић, В. (2018). Перцепција јавности о припремљености за биосферске катастрофе изазване епидемијама: импликације на процес управљања ризицима. *Безбедност*, 60(3), 5-25.
- Цветковић, В. (2017). Препреке унапређењу спремности грађана за реаговање у природним катастрофама. *Војно дело*, 69(2), 132-150.
- Цветковић, В., & Филиповић, М. (2017). Последице природних катастрофа: фактори утицаја на перцепцију грађана Србије. *Ecologica*, 24(87), 572-578.
- Цветковић, В., & Филиповић, М. (2018). Испитивање перцепције ризика о пожарима у стамбеним објектима: демографски и социо-економски фактори утицаја. *Војно дело*, 70(5), 82-98.
- Цветковић, В., & Филиповић, М. (2018). Испитивање ставова ученика о увођењу наставног предмета безбедносна култура у средњим школама. *Култура полиса*, 15(35), 277-286.
- Цветковић, В., & Филиповић, М. (2018). Концепт отпорности на катастрофе. *Ecologica*, 25(89), 202-207.
- Цветковић, В., Филиповић, М., & Гачић, Ј. (2018). Теоријски оквир истраживања у области катастрофа. *Ecologica*, 25(91), 545-551.
- Cvetković, V., Filipović, M., & Jakovljević, V. (2017). A survey of subjective opinions of population about seismic resistance of residential buildings. *J. Geogr. Inst. Cvijic*, 67(3), 265-278.

- Цветковић, В., Филиповић, М., Поповић, Д., & Остојић, Г. (2017). Чиниоци утицаја на знање о природним катастрофама. *Ecologica*, 24(85), 121-126.
- Cvetković, V., Gačić, J., & Babić, S. (2017). Religiousness level and citizen preparedness for natural disasters. *Vojno delo*, 69(4), 253-262.
- Cvetković, V., Giulia, R., Ocal, A., Filipović, M., Janković, B., & Eric, N. (2018). Childrens and youths' knowledge on forest fires: Discrepancies between basic perceptions and reality. *Vojno delo*, 70(1), 171-185.
- Цветковић, В., Јаковљевић, В., Гачић, Ј., & Филиповић, М. (2017). Обука грађана за реаговање у ванредним ситуацијама. *Ecologica*, 24(88), 856-882.
- Цветковић, В., & Миладиновић, С. (2017). Испитавање ставова и знања ученика о клизиштима као природним опасностима. *Ecologica*, 24(85), 121-126.
- Цветковић, В., & Милашиновић, С. (2017). Теорија угрожености и смањење ризика од катастрофа. *Култура полиса*, 14(33), 217-228.
- Цветковић, В. М., & Филиповић, М. (2018). Испитивање улоге породице у едукацији деце о природним катастрофама. *Наука, безбедност, политиција*, 23(1), 71-85.
- Sultana, O., Cvetković, V., & Kutub, J. (2017). Problems of inhabitants of Muktagacha town in Mymenssingh district in terms of urban services important for security in natural disaster. *Vojno delo*, 70(1), 112-155.
- Цветковић, В. (2017). Спремност грађана за реаговање у природним катастрофама изазваним поплавама у Републици Србији. *Војно дело*, 69(1), 153-190.
- Цветковић, В. (2017). Утицај персоналних и срединских фактора на очекивање помоћи од интервентно-спасилачких служби и хуманитарних организација за време природних катастрофа. *Безбедност*, 59(3), 28-53.
- Цветковић, В. (2017). Кризне ситуације – припремљеност државе, локалне заједнице и грађана. *Војно дело*, 69(7), 122-136.
- Цветковић, В. (2017). Перцепција ризика од природних катастрофа изазваних поплавама. *Војно дело*, 69(5), 160-175.
- Цветковић, М. В., & Миладиновић, С. (2018). Спремност система заштите и спасавања Републике Србије за имплементацију интегрисаног управљања ризицима од катастрофа – препоруке за спровођење истраживања. *Ecologica*, 25(92), 995-1001.

- Цветковић, В. (2016). Утицај демографских, социо-економских и психолошких фактора на предузимање превентивних мера. *Култура полиса*, 13 (32), 393-404.
- Cvetković, V. (2016). The relationship between educational level and citizen preparedness for responding to natural disasters. *Journal of the Geographical Institute "Jovan Cvijic"* SASA, 66(2), 237-253.
- Цветковић, В. (2014). Анализа геопросторне и временске дистрибуције вулканских ерупција. *НБП – Журнал за криминалистику и право*, 2/2014, 153-171.
- Cvetković, V., & Dragicević, S. (2014). Spatial and temporal distribution of natural disasters. *Journal of the Geographical Institute Jovan Cvijic*, SASA, 64(3), 293-309.
- Поповић, М., & Цветковић, В. (2012). Жене као учесници у мировним операцијама и доносиоци одлука у сектору безбедности. *Жене Култура – Полис: часопис за неговање демократске културе*, 9(2), 273-291.
- Величковић, М., Цветковић, В. (2013). Улога и обучавање припадника војске Србије за ескортну пратњу. *Војно дело*, 55(2), 262-276.
- Враћевић, Н., & Цветковић, В. (2014): Улога приватних оружаних снага у традиционалним концептима безбедности. *Војно дело*, 64 (2), 126-144.
- Cvetkovic, V., & Mijalkovic, S. (2013). Spatial and temporal distribution of geophysical disasters. *Journal of the Geographical Institute Jovan Cvijic*, SASA, 63(3), 345-359.
- Цветковић, В., Милојковић, Б., & Стојковић, Д. (2014). Анализа геопросторне и временске дистрибуције земљотреса као природних катастрофа. *Војно дело*, 66(2), 166-185, 2014.
- Цветковић, В., Гађић, Ј., & Петровић, Д. (2015). Спремност студената Криминалистичко-полицијске академије за реаговање на природну катастрофу изазвану поплавом у Републици Србији. *Ecologica*, 22(78), 302-309.
- Cvetković, V., & Stojković, D. (2015). Knowledge and perceptions of secondary school students in Kraljevo about natural disasters. *Ecologica*, 22(77), 42-49, 2015.
- Мијалковић, С., & Цветковић, В. (2015). Виктимизација људи природним катастрофама – геопросторна и временска дистрибуција. *Темида, часопис о виктимизацији, људским правима и роду*, 4(17), 19-43.

- Cvetković, V. (2016). Marital status of citizens and floods: citizen preparedness for response to natural disasters. *Vojno delo*, 66 (8), 89-116.
- Цветковић, В., Вучић, С., & Гачић, Ј. (2015). Климатске промене и национална одбрана. *Војно дело*, 67 (5), 181-203.
- Цветковић, В., Гачић, Ј., & Јаковљевић, В. (2015). Утицај статуса регулисане војне обавезе на спремност грађана за реаговање на природну катастрофу изазвану поплавом у Републици Србији. *Ecologica*, 22(80), 584-590.
- Цветковић, В., Јанковић, Б., & Милојевић, С. (2016). Безбедност ученика од последица природних катастрофа у школским објектима. *Ecologica*, 23(84), 809-815.
- Milojević, S., Janković, B., & Cvetković, V. (2014). Prediction Model of Effective Studies at the Academy of Criminalistics and Police Studies. *NBP – Journal of criminalistics and law*, 135-149.
- Цветковић, В. (2016). Утицај мотивисаности на спремност грађана Републике Србије да реагују на природну катастрофу изазвану поплавом. *Војно дело*, 67(3), 141-171.
- Сандић, М., Млађан, Д., Цветковић, В. (2016). Спремност грађана Лознице за реаговање на природну катастрофу изазвану земљотресом. *Ecologica*, 81, 40-48.
- Cvetković, V. (2016). Influence of income level on citizen preparedness for response to natural disasters. *Vojno delo*, 66(4).
- Cvetković, V., Gačić, J., & Jakovljević, V. (2015). Impact of climate change on the distribution of extreme temperatures as natural disasters. *Vojno delo*, 66(6), 21-42.
- Cvetković, V., Sandić, M. (2016). The fear of natural disaster caused by flood. *Ecologica*, 23 (82), 202-209.
- Цветковић, В. (2016). Утицај запослености на спремност грађана за реаговање на природну катастрофу изазвану поплавом. *НБП – Журнал за криминалистику и право*, 20 (2), 49-94.
- Цветковић, В., Гачић, Ј., & Јаковљевић, В. (2016). Геопросторна и временска дистрибуција шумских пожара као природних катастрофа. *Војно дело*, 68 (2), 108-127.
- Јанковић, Б., & Цветковић, В. (2016). Место и улога ФРОНТЕКС-а у спровођењу нове политике граничне безбедности Европске уније. *Европско законодавство*, 55 (56-57), 265-277.

- Филиповић, М., & Цветковић, М. В. (2019). Пројекат „Природне Албаније“ као претња територијалном интегритету Републике Србије. *Војно дело*, 71(4), 114-125.
- Цветковић, В., & Каталина, А. (2019). Едукација грађана о смањењу ризика од катастрофа коришћењем мултимедијалних садржаја – друштвене игре, компјутерске игрице и симулације. *Војно дело*, 71(6), 122-151.
- Мумовић, Н., & Цветковић, В. (2019). Чиниоци утицаја на доношење одлука о спровођењу евакуације у условима катастрофа изазваних пожарима у стамбеним објектима: студија случаја Београда. *Војно дело*, 71(7), 142-163.
- Јанковић, Б., Цветковић, М. В., Вучковић, Г., & Милојевић, С. (2019). Утицај акутног менталног стреса на перформансе гађања: импликације на обуку припадника безбедносних служби. *Војно дело*, 71(6), 112-121.
- Сврдлин, М., & Цветковић, В. (2019). Мобилни комуникациони системи и апликације од значаја за интегрисано управљање катастрофама. *Војно дело*, 71(7), 164-177.
- Враћевић, Н., & Цветковић, М. В. (2019). Значај и улога приватних војних компанија у решавању савремених проблема националне и међународне безбедности. *Војно дело*, 71(3), 73-94.

ЛИТЕРАТУРА

- Abbott, P. (2012). *Natural disasters* (8th edition). New York: San Diego State University.
- Able, E., & Nelson, M. (1990). *Circles of care: Work and identity in women's lives*. Albany, NY: SUNY Press.
- Abolmasov, B., Jovanovski, M., Ferić, P., & Mihalić, M. (2011). Losses due to historical earthquakes in the Balkan region: Overview of publicly available data. *Geofizika*, 28(1), 161–181.
- Ackerman, G., & Tamsett, J. (2009). *Jihadists and weapons of mass destruction*. CRC Press.
- Adger, W. N. (1997). *Sustainability and social resilience in coastal resource use*. Citeseer.
- Adger, W. N. (2000a). Social and ecological resilience: Are they related? *Progress in human geography*, 24(3), 347–364.
- Adger, W. N. (2006). Vulnerability. *Global environmental change*, 16(3), 268–281.
- Adger, W. N., & Kelly, P. M. (1999). Social vulnerability to climate change and the architecture of entitlements. *Mitigation and adaptation strategies for global change*, 4(3), 253–266.
- Adger, W. N., Brooks, N., Bentham, G., Agnew, M., & Eriksen, S. (2005). *New indicators of vulnerability and adaptive capacity*. Norwich: Tyndall Centre for Climate Change Research.
- Agency for Toxic Substances and Disease Registry (ATSDR). (1992). *Managing hazardous materials incidents: A planning guide for the management of contaminated patients* (Vol. I and II). Atlanta.
- Aguirre, B. E., Wenger, D. E., Glass, T. A., Diaz-Murillo, M., & Vigo, G. (1995). The social organization of search and rescue: Evidence from the Guadalajara gasoline explosion. *International journal of mass emergencies and disasters*, 13(1), 67–92.

- Aguirre, B. E., Wenger, D., & Vigo, G. (1998). A test of the emergent norm theory of collective behavior. *Sociological forum*, 13(2), 301–320.
- Aitsi-Selmi, A., Egawa, S., Sasaki, H., Wannous, C., & Murray, V. (2015). The Sendai framework for disaster risk reduction: Renewing the global commitment to people's resilience, health, and well-being. *International journal of disaster risk science*, 6(2), 164–176.
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational behavior and human decision processes*, 50(2), 179–211.
- Ajzen, I. (1998). Models of human social behaviour and their application to health psychology. *Psychology and Health*, 13(4), 735–739.
- Ajzen, I. (2002). Perceived behavioral control, self efficacy, locus of control, and the theory of planned behavior. *Journal of applied social psychology*, 32(4), 665–683.
- Ajzen, I. (2011). Theory of planned behavior. *Handb Theor Soc Psychol*, 1(2011), 438.
- Albala-Bertrand, J. (2000). Responses to complex humanitarian emergencies and natural disasters: an analytical comparison. *Third world quarterly*, 21(2), 215–227.
- Aleksandar, I., Cvetković, V., & Sudar, S. (2016). *Theoretical foundations related to natural disasters and measuring the resilience of the communities before disasters happens: Establishing proposal variables*. The 7th International Scientific Contemporary Trends in Social Control of Crime. Skopje: Faculty of Security.
- Alesch, D. J., Holly, J. N., Mittler, E., & Nagy, R. A. (2001). *After the disaster. What should I do now? Information to help small business owners make post-disaster decisions*. Green Bay, WI: University of Wisconsin, Center for Organizational Studies.
- Alexander, D. (2000). *Confronting catastrophe*. New York: Oxford University Press.
- Alexander, D. (2005). Towards the development of a standard in emergency planning. *Disaster prevention and management*, 14(2), 158–175.
- Alexander, D. E. (2002). *Principles of emergency planning and management*. Oxford University Press.
- Alexander, D. E. (2013). Resilience and disaster risk reduction: An etymological journey. *Natural hazards and Earth system sciences*, 13(11), 2707–2716.

- Alexander, D. E. (2014). Social media in disaster risk reduction and crisis management. *Science and engineering ethics*, 20(3), 717–733.
- Alexander, G. C., Larkin, G. L., & Wynia, M. K. (2006). Physicians' preparedness for bioterrorism and other public health priorities. *Academic emergency medicine*, 13(11), 1238–1241.
- Al-Homoud, M. S., & Khan, M. M. (2004). Assessing safety measures in residential buildings in Saudi Arabia. *Building research and information*, 32(4), 300–305.
- Ali, Z. & Sciences, S. (2013). *Media myths and realities in natural disasters*. 2(1), 125–133.
- Allison, G. (2004). *Nuclear terrorism: The ultimate preventable catastrophe*. Macmillan.
- Altshuler, E., Ramos, O., Núñez, Y., Fernández, J., Batista-Leyva, A., & Noda, C. (2005). Symmetry breaking in escaping ants. *The American naturalist*, 166(6), 643–649.
- Alvear, D., Abreu, O., Cuesta, A., & Alonso, V. (2013). Decision support system for emergency management: Road tunnels. *Tunnelling and underground space technology*, 34, 13–21.
- Andreatta, P. B., Maslowski, E., Petty, S., Shim, W., Marsh, M., Hall, T., Franckel, J. (2010). Virtual reality triage training provides a viable solution for disaster preparedness. *Academic emergency medicine*, 17(8), 870–876.
- Ansel, J., & Wharton, F. (1992). *Risk analysis, assessment, and management*. Chichester: John Wiley & Sons.
- Antonijevic, S. K., Arroucau, P., & Vlahovic, G. (2013). Seismotectonic model of the Kraljevo 3 November 2010 Mw 5.4 earthquake sequence. *Seismological research letters*, 84(4), 600–610.
- Ariyabandu, M. M. (2009). Sex, gender and gender relations in disasters. In E. Enarson and P. G. Dhar Chakranarti (Eds.), *Women, gender and disaster: Global issues and initiatives* (pp. 5-17). SAGE Knowledge.
- Armitage, C. J., & Conner, M. (2001). Efficacy of the theory of planned behaviour: A meta analytic review. *British journal of social psychology*, 40(4), 471–499.
- Armstrong, B. R., & Williams, K. (1992). *The avalanche book*. Fulcrum Pub.
- Arnold, M. H., Robyn, L. P. (2003). *Countering terrorism: Dimension of preparedness*. Cambrige: Mit press.

- Asgary, A., & Halim, M. A. (2011). Measuring people's preferences for cyclone vulnerability reduction measures in Bangladesh. *Disaster prevention and management*, 20(2), 186–198.
- Asghar, S., Alahakoon, D., & Churilov, L. (2006a). A comprehensive conceptual model for disaster management. *Journal of humanitarian assistance*, 1–15.
- Baker, N. D., & Grant Ludwig, L. (2018). Disaster preparedness as social control. *Critical policy studies*, 12(1), 24–43.
- Balluz, L., Schieve, L., Holmes, T., Kiezak, S., & Malilay, J. (2000). Predictors for people's response to a tornado warning: Arkansas, 1 March 1997. *Disasters*, 24(1), 71–77.
- Barnaby, F. (2004). *How to build a nuclear bomb: And other weapons of mass destruction*. Nation Books.
- Barton, A. H. (1963). *Social organization under stress: A sociological review of disaster studies*. Forgotten Books.
- Barton, A. H. (1969). *Communities in disaster: A sociological analysis of collective stress situations* (Vol. 721). Garden City, NY: Doubleday.
- Barton, C. (1898). *The Red Cross: A history of this remarkable international movement in the interest of humanity*. American national Red cross.
- Below, R., Wirtz, A., & Guha-Sapir, D. (2009a). Disaster category classification and peril terminology for operational purposes. *CRED-MunichRE working paper*, 264.
- Benson, C., & Clay, E. J. (2004). *Understanding the economic and financial impacts of natural disasters*. World Bank Publications.
- Berglund, M., & von Raggamby, A. (2008). Horizontal environmental EC legislation. *European Commission*.
- Berke, P. R., Kartez, J., & Wenger, D. J. D. (1993). Recovery after disaster: achieving sustainable development, mitigation and equity. *Disasters*, 17(2), 93–109.
- Bernard, E. N. (1999). Tsunami. In J. Ingleton (Ed.), *Natural disaster management* (pp. 58–60). Leicester, UK: Tudor Rose.
- Berren, M. R., Beigel, A., & Ghertner, S. (1980). A typology for the classification of disasters. *Community mental health journal*, 16(2), 103–111.
- Berry, P. M., Rounsevell, M. D. A., Harrison, P. A., & Audsley, E. (2006). Assessing the vulnerability of agricultural land use and species to climate change and the role of policy in facilitating adaptation. *Environmental science and policy*, 9(2), 189–204.

- Bevelacqua, A. (2005). *Hazardous materials: Chemistry*. New York: Delmar Cengage Learning.
- Bevelacqua, A., & Stilp, R. (2009). *Terrorism handbook for operational responders*. Cengage Learning.
- Bhaduri, B., Bright, E., Coleman, P., & Dobson, J. (2002). LandScan. *Geoinformatics*, 5(2), 34–37.
- Biggs, D., Hall, C. M., & Stoeckl, N. J. (2012). The resilience of formal and informal tourism enterprises to disasters: reef tourism in Phuket, Thailand. *Journal of sustainable tourism*, 20(5), 645–665.
- Bigley, G. A., & Roberts, K. (2001). The incident command system: High-reliability organizing for complex and volatile task environments. *The Academy of management journal*, 44(6), 1281–1299.
- Bimal, P. (2012). *Environmental hazards and disasters contexts, perspectives and management*. Kansas: State University, Wiley–Blackwell.
- Birkmann, J. (Ed.). (2006). Measuring vulnerability to natural hazards: Towards disaster resilient societies (pp. 55–77). United Nations University press.
- Birkmann, J., & Welle, T. (2015). Assessing the risk of loss and damage: Exposure, vulnerability and risk to climate-related hazards for different country classifications. *International journal of global warming*, 8(2), 191–212.
- Blaikie, P., Cannon, T., Davis, I., & Wisner, B. (2004). *At risk I: Natural hazards, people's vulnerability and disasters*. London: Routledge.
- Blaikie, P., Cannon, T., Davis, I., & Wisner, B. (2014). *At Risk II: Natural hazards, people's vulnerability and disasters*. London: Routledge.
- Blanchard-Boehm, R. D. (1998). Understanding public response to increased risk from natural hazards: Application of the hazards risk communication framework. *International journal of mass emergencies and disasters*, 16(3), 247–278.
- Blong, R. J. N. (2003). A review of damage intensity scales. *Natural hazards*, 29(1), 57–76.
- Blumer, H. (1986). *Symbolic interactionism: Perspective and method*. University of California Press.
- Bowman, S. (2002). *Weapons of mass destruction: The terrorist threat*. New York.
- Boehm, B. W. (1991). Software risk management: Principles and practices. *IEEE software*, 8(1), 32–41.

- Boin, A. J. W. (2005). From crisis to disaster: Towards an integrative perspective. In R. W. Perry and W. L. Quarantelli (Eds.), *What is a disaster? New answers to old questions* (pp. 153–172). Xlibris Press.
- Boken, V. K., Cracknell, A. P., & Heathcote, R. L. (2005). *Monitoring and predicting agricultural drought: A global study*. New York: Oxford University Press.
- Bokszczanin, A. (2008). Parental support, family conflict, and overprotectiveness: Predicting PTSD symptom levels of adolescents 28 months after a natural disaster. *Anxiety stress coping*, 21(4), 325–335.
- Bolz Jr, F., Dudonis, K. J., & Schulz, D. P. (2002). *Counterterrorism: Handbook*. London: CRC Press.
- Bonanno, G., & Gupta, S. (2009). Resilience after disaster. In *Mental health and disasters* (pp. 145–160). Cambridge University Press.
- Bonkiewicz, L., & Ruback, R. B. (2010). Policing Iowa's Katrina: Law enforcement response in flood disasters. *Policing: A journal of policy and practice*, 4(4), 373–383.
- Bosher, L., Dainty, A., Carrillo, P., Glass And, J., & Price, A. (2007). Integrating disaster risk management into construction: A UK perspective. *Building research and information*, 35(2), 163–177.
- Bostrom, N., & Cirkovic, M. M. (2011). *Global catastrophic risks*. Oxford University Press.
- Botzen, W., Aerts, J., & Van Den Bergh, J. J. W. R. R. (2009). Dependence of flood risk perceptions on socioeconomic and objective risk factors. *Water resources research*, 45(10).
- Boyden, J. J. D. (1994). Children's experience of conflict related emergencies: Some implications for relief policy and practice. *Disasters*, 18(3), 254–267.
- Bradford, M., & Carmichael, R. S. (2007). *Notable natural disasters*. California: Salem Press.
- Brand, M. W., Kerby, D., Elledge, B., Burton, T., Coles, D., & Dunn, A. (2008). Public health's response: Citizens' thoughts on volunteering. *Disaster prevention and management*, 17(1), 54–61.
- Braudweiner H. (1956). *Die Pariser Vertage*. Berlin: Akademie Verlag.
- Briguglio, L., Cordina, G., Farrugia, N., & Vella, S. (2009). Economic vulnerability and resilience: concepts and measurements. *Oxford development studies*, 37(3), 229–247.
- Brimicombe, A. (2009). *GIS, environmental modeling and engineering*. CRC Press.

- Bromet, E. J. (2012). Mental health consequences of the Chernobyl disaster. *Journal of radiological protection*, 32(1), N71.
- Bronstein, A. C., & Currance, P. L. (1988). *Emergency care for hazardous materials exposure*. Mosby St. Louis.
- Brooks, N. (2003). Vulnerability, risk and adaptation: A conceptual framework. *Tyndall Centre for Climate Change Research Working Paper*, 38(38), 1–16.
- Brown, B. J. (1979). *Disaster preparedness and the United Nations: Advance planning for disaster relief*. Pergamon Press.
- Brown, R. (1993). *Natural Disaster Survey Report Hurricane, September 6-13, 1992*. National Oceanic and Atmospheric Administration. New York: Oxford Press.
- Bründl, M., Romang, H. E., Bischof, N., Rheinberger, C. M. J. N. H., & Sciences, E. S. (2009). The risk concept and its application in natural hazard risk management in Switzerland. *Natural hazards and Earth system sciences*, 9(3), 801–813.
- Bruneau, M., Chang, S. E., Eguchi, R. T., Lee, G. C., O'Rourke, T. D., Reinhorn, A. M., & Winterfeldt, D. (2003). A framework to quantitatively assess and enhance the seismic resilience of communities. *Earthquake spectra*, 19(4), 733–752.
- Bryant, E. (2005). *Natural hazards* (2nd edition). New York: Cambridge University Press.
- Bryant, E. (2008). *Tsunami: The underrated hazard*. New York: Springer.
- Burton, I., & Kates, R. W. (1978). *The environment as hazard*. New York: Oxford University Press.
- Burton, I., & Pushchak, R. (1984). The status and prospects of risk assessment. *Geoforum*, 15(3), 463–475.
- Burton, I., Huq, S., Lim, B., Pilifosova, O., & Schipper, E. L. (2002). From impacts assessment to adaptation priorities: The shaping of adaptation policy. *Climate policy*, 2(2–3), 145–159.
- Burton, I., Kates, R. W., & White, G. F. (1993). *The environment as hazard* (2nd edition). New York and London: Guilford Press.
- Busby, J. W., & Busby, J. (2007). *Climate change and national security: An agenda for action*. Council on Foreign Relations Press.
- Byman, D. (2008). Iran, terrorism, and weapons of mass destruction. *Studies in conflict and terrorism*, 31(3), 169–181.

- Callan, M. (2002). *Street smart hazmat response*. London: Red Hat Publishing.
- Calvi, G. M., Pinho, R., Magenes, G., Bommer, J. J., Restrepo-Vélez, L. F., & Crowley, H. (2006). Development of seismic vulnerability assessment methodologies over the past 30 years. *ISET journal of earthquake technology*, 43(3), 75–104.
- Cardona, O. D. (2004). The need for rethinking the concepts of vulnerability and risk from a holistic perspective: a necessary review and criticism for effective risk management. *Mapping vulnerability: Disasters, development and people*, 17.
- Cardona, O. D. (2004). *Information and indicators program for disaster risk management*. IADB-ECLAC-IDEA, Execution of Component II: Indicators For Disaster Risk Management, Operation Atn/Jf-7907-Rg, Results of the System of Indicators' Application on Twelve Countries of the Americas, Universidad Nacional de Colombia, Manizales, October.
- Cardona, O. (2005). *Indicators of disaster risk and risk management: Program for Latin America and the Caribbean: Summary report*. Inter-American Development Bank.
- Cardona, O. D. (2006). A system of indicators for disaster risk management in the Americas. In *Measuring vulnerability to natural hazards: Towards disaster resilient societies*.
- Cardona, O. D., & Carreño, M. L. (2011). Updating the indicators of disaster risk and risk management for the Americas. *Journal of integrated disaster risk management*, 1(1), 27–47.
- Cardona, O., Ordaz, M., Maruland, M., & Barbat, A. J. (2016). Use of the disaster deficit index in the evaluation of the fiscal impact of future earthquakes. *Intersections*, 6(2).
- Carr, L. (1932). Disaster and the sequence-pattern concept of social change. *American journal of sociology*, 38(2), 207–218.
- Carter, W. N. (2008). *Disaster management: A disaster manager's handbook*. Mandaluyong City, Phil.: Asian Development Bank.
- Carus, S. (1999). *Bioterrorism and biocrimes: The illicit use of biological agents in the 20th century*. New York: Center for Counterproliferation Research, National Defense University.
- Cashman, R. (2008). *Emergency response handbook for chemical and biological agents and weapons*. CRS Press.

- Čekerevac, Z., Andelić, S., Glumac, S., & Dragović, N. (2010). *Savremene tendencije primene GIS tehnologija*. Međunarodna naučna konferencija: Menadžment.
- Centers for Diseases and Control Prevention. (2001). *The public health response to biological and chemical terrorism: Interim planning guidance for state public health official*. USA Department of Health and Human Services.
- Centre for Research on the Epidemiology of Disasters. (2003). *EM-DAT: The OFDA/CRED International Disaster Database*.
- Chadha, R. K., Latha, G., Yeh, H., Peterson, C., & Katada, T. (2005). The tsunami of the great Sumatra earthquake of M 9.0 on 26 December 2004: Impact on the east coast of India. *Current science*, 88(8), 1297–1301.
- Chapin, F. S., Walker, B. H., Hobbs, R. J., Hooper, D. U., Lawton, J. H., Sala, O. E., & Tilman, D. J. S. (1997). Biotic control over the functioning of ecosystems. *Science*, 277(5325), 500–504.
- Chapman, D. (1999). *Natural hazards*. New York and Oxford: Oxford University Press.
- Churchill, R. (1997). Effective media relations. In E. K. Noji (Ed.), *The public health consequences of disasters* (pp. 122–132). New York: Oxford University Press.
- Ciscar, J.-C., Soria, A., Goodess, C. M., Christensen, O. B., Iglesias, A., Garrote, L., & Dankers, R. (2009). *Climate change impacts in Europe: Final report of the PESETA research project*.
- Clarke, R. (1970). *We all fall down: The prospect of biological and chemical warfare*. New York: RAND.
- Claudia, G. F. G. (2005). *Risik management of natural disasters*. Universität Karlsruhe.
- Clifton, C., Griffith, J., & Holland, R. (2001). *GeoNode: An end-to-end system from research components*. ICDE Demo Sessions.
- Coleman, J. (1990). *Foundations of social theory*. Cambridge, MA: Belknap Press of Harvard University Press.
- Comerio, M. C. J. C. (2014). Disaster recovery and community renewal: Housing approaches. *Cityscape*, 16(2), 51–68.
- Conner, M., & Armitage, C. J. (1998). Extending the theory of planned behavior: A review and avenues for further research. *Journal of applied social psychology*, 28(15), 1429–1464.

- Conner, M., & Sparks, P. (1996). *The theory of planned behaviour and health behaviours*. Maidenhead: Open University Press.
- Coppola, D. P. (2006). *Introduction to international disaster management*. Butterworth-Heinemann.
- Coppola, D. P. (2007). *Introduction to international disaster management*. Elsevier.
- Coppola, D. P. (2015). *Introduction to International Disaster Management*. Butterworth-Heinemann.
- Cordesman, A., & Burke, A. (2008). *Iranian weapons of mass destruction: Capabilities, developments and strategic uncertainties: Working draft for review and comments*. Oxford Press.
- Corominas, J., & Moya, J. J. E. (2008). A review of assessing landslide frequency for hazard zoning purposes. *Engineering geology*, 102(3–4), 193–213.
- Council, N. R. (2006). *Facing hazards and disasters: Understanding human dimensions*. National Academies Press.
- Council, N. R. (2012). *Disaster resilience: A national imperative*. Washington, DC: The National Academies Press.
- Cretikos, M., Eastwood, K., Dalton, C., Merritt, T., Tuyl, F., Winn, L., & Durrheim, D. (2008). Household disaster preparedness and information sources: Rapid cluster survey after a storm in New South Wales, Australia. *BMC public health*, 8(1), 195.
- Cruz, M. A., Keim, M. E., Schier, J. G., Gonzalez, R., Valencia, A., Telfer, J. L. J. P., & Medicine, D. (2011). Organizational and command aspects for coordinating the public health response to an outbreak of acute renal failure, Republic of Panama, 2006. *Prehospital and disaster medicine*, 26(3), 217–223.
- Cuny, F. C. (1983). *Disasters and development*. Oxford University Press.
- Currión, P., Silva, C. D., & Van de Walle, B. (2007). Open source software for disaster management. *Communications of the ACM*, 50(3), 61–65.
- Curtis, A., & Mills, J. W. (2009). *GIS, human geography, and disasters*. San Diego, CA: University Readers.
- Curtis, J. E., Grabb, E. G., & Baer, D. E. (1992). Voluntary association membership in fifteen countries: A comparative analysis. *American sociological review*, 57(2), 139–152.
- Cutter, S. L. (1993). *Living with risk: the geography of technological hazards*. London: Edward Arnold.

- Cutter, S. L. (1996). Vulnerability to environmental hazards. *Progress in human geography*, 20(4), 529–539.
- Cutter, S. L. (2002a). *American hazardscapes: The regionalization of hazards and disasters*. Joseph Henry Press.
- Cutter, S. L., & Emrich, C. (2005). Are natural hazards and disaster losses in the US increasing? *EOS, Transactions American Geophysical Union*, 86(41), 381–389.
- Cutter, S. L., Ahearn, J. A., Amadei, B., Crawford, P., Eide, E. A., Galloway, G. E., & Development, P. F. S. (2013). Disaster resilience: A national imperative. *Environment: Science and policy for sustainable development*, 55(2), 25–29.
- Cutter, S. L., Barnes, L., Berry, M., Burton, C., Evans, E., Tate, E., & Webb, J. (2008a). A place-based model for understanding community resilience to natural disasters. *Global environmental change*, 18(4), 598–606.
- Cutter, S. L., Barnes, L., Berry, M., Burton, C., Evans, E., Tate, E., & Webb, J. J. (2008b). A place-based model for understanding community resilience to natural disasters. *Global environmental change*, 18(4), 598–606.
- Cutter, S. L., Boruff, B. J., & Shirley, W. L. (2003). Social vulnerability to environmental hazards. *Social science quarterly*, 84(2), 242–261.
- Cutter, S. L., Burton, C. G., & Emrich, C. T. (2010). Disaster resilience indicators for benchmarking baseline conditions. *Journal of homeland security and emergency management*, 7(1).
- Cutter, S. L., Mitchell, J. T., & Scott, M. S. (2000). Revealing the vulnerability of people and places: a case study of Georgetown County, South Carolina. *Annals of the association of American Geographers*, 90(4), 713–737.
- Cvetković, M. V. i Miladinović, S. (2018). Spremnost sistema zaštite i spašavanja Republike Srbije za implementaciju integrisanog upravljanja rizicima od katastrofa: preporuke za sprovođenje istraživanja. *Ecologica*, 25(92), 995–1001.
- Cvetković, V., & Mijalković, S. (2013). *Vulnerability of critical infrastructure by natural disasters*. Paper presented at the National critical infrastructure protection: Regional perspective. Belgrade.
- Cvetković, V. (2014b). The impacts of climate changes on the risk of natural disasters. In T. Batkovski (Ed.), *International yearbook of the Faculty of security* (pp. 51–62). Skopje: Faculty of Security.
- Cvetković, V. (2014c). Uloga policije u prirodnim katastrofama. U N. Petrović, D. Todić i D. Mlađan (Ur.), *Elementarne nepogode i vanredne situacije*.

- uacije (str. 215–243). Beograd: Institut za uporedno pravo i Kriminalističko-polička akademija.
- Cvetković, V. (2014d). Upravljanje u terorističkim vanrednim situacijama izazvanim upotreбom opasnih materija. In E. Mujanović (Ed.), *Naučna konferencija: sigurnost urbanih sredina* (str. 63–72). Sarajevo: Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije.
- Cvetković, V. (2014e). *Zaštita kritične infrastrukture od posledica prirodnih katastrofa*. U *Sedma međunarodna znanstveno-stručna konferencija „Dani kriznog upravljanja“: zbornik radova* (str. 1281–1294). Velika Gorica: Sveučilište Velika Gorica.
- Cvetković, V. (2016a). Fear and floods in Serbia: Citizens preparedness for responding to natural disaster. *Matica Srpska: Journal of social sciences*, 155(2), 303–324.
- Cvetković, V. (2016b). Influence of income level on citizen preparedness for response to natural disasters. *Vojno delo*, 2016/4, 100–127.
- Cvetković, V. (2016c). Povezanost uspeha u srednjoj školi i spremnosti građana za reagovanje u prirodnim katastrofama. *Bezbjednost, policija i građani*, 12(3–4), 61–84.
- Cvetković, V. (2016d). The relationship between educational level and citizen preparedness for responding to natural disasters. *Journal of the Geographical Institute "Jovan Cvijić" SASA*, 66(2), 237–253.
- Cvetković, V. (2016e). Uticaj demografskih, socio-ekonomskih i psiholoških faktora na preduzimanje preventivnih mera. *Kultura polisa*, 13 (32), 393–404.
- Cvetković, V. (2017a). *Informisanost građana o nadležnostima vatrogasnospasilačkih jedinica u vanrednim situacijama*. In The VIII Scientific and professional conference with international participation - Police and judiciary guarantees of freedom and security in a legal state, at Hotel "Omorika" on Tara Mountain, Serbia.
- Cvetković, V. (2019a). *First aid disaster kit for a family: a case study of Serbia*. Paper presented at the IX International scientific conference "Archibald Reiss days" November 6-7, 2019. University of Criminal Investigation and Police Studies, Belgrade.
- Cvetkovic, V. M. (2019). Risk perception of building fires in Belgrade. *International journal of disaster risk management*, 1(1), 81–91.
- Cvetković, V. M., & Filipović, M. (2018). Ispitivanje uloge porodice u edukaciji dece o prirodnim katastrofama. *Nauka, bezbednost, policija*, 23(1), 71–85.

- Cvetković, V. M., Öcal, A., & Ivanov, A. (2019). Young adults' fear of disasters: A case study of residents from Turkey, Serbia and Macedonia. *International journal of disaster risk reduction*, 35, 101095.
- Cvetković, V. M., Ronan, K., Shaw, R., Filipović, M., Mano, R., Gačić, J., & Jakovljević, V. (2019). Household earthquake preparedness in Serbia: A study of selected municipalities. *Acta Geographica*, 59(2).
- Cvetković, V. M., Ronan, K., Shaw, R., Filipović, M., Mano, R., Gačić, J., & Jakovljević, V. (2019). Household earthquake preparedness in Serbia: A study of selected municipalities. *Acta Geographica*, 59(2). doi:10.3986/agc.5445
- Cvetković, V. M., Vučić, S. Z., & Gačić, J. (2015). Climate change and national defense. *Vojno delo*, 67(5), 181–203.
- Cvetković, V., & Dragicević, S. (2014). Spatial and temporal distribution of natural disasters. *Journal of the Geographical Institute "Jovan Cvijic"*, SASA, 64(3), 293–309.
- Cvetković, V., & Filipović, M. (2017a). *Information systems and disaster risk management*. Paper presented at the International scientific and professional conference 40 years of higher education in the field of security: Theory and practice. Skopje, the Republic of Macedonia.
- Cvetković, V., & Filipović, M. (2017a). *Informing of citizens about emergency situations: influence factors and modalities*. Paper presented at the 10th International Conference "Crisis management days": Security environment and challenges of crisis management, 24, 25 and 26 May 2017.
- Cvetković, V., & Filipović, M. (2017f). *Vanredne situacije izazvane upotrebom radiološkog oružja u terorističke svrhe*. First International Conference Environmental Safety and Health at Work, Zrenjanin.
- Cvetković, V., & Filipović, M. (2018b). Koncept otpornosti na katastrofe. *Ecologica*, 25(89), 202–207.
- Cvetković, V., & Gačić, J. (2017). Požari kao ugrožavajuća pojava bezbednosti: činioци uticaja na znanje o požarima. Paper presented at the 10th International Conference "Crisis management days": Security environment and challenges of crisis management, 24, 25 and 26 may 2017.
- Cvetković, V., & Ivanov, A. (2016a). *Analiza faktora uticaja na znanje i percepciju učenika srednjih škola u Beogradu o epidemijama*. Deveta međunarodna znanstveno-stručna konferencija „Dani kriznog upravljanja”, Veleučilište Velika Gorica, Hrvatska.

- Cvetković, V., & Ivanov, A. (2016b). *Uticaj udaljenosti naselja od reke na spremnost građana za reagovanje na poplave u republici Srbiji*. Paper presented at the Deveta međunarodna znanstveno-stručna konferencija „Dani kriznog upravljanja”, Veleučilište Velika Gorica, Hrvatska.
- Cvetković, V., & Jakovljević, V. (2017). *Činioci uticaja na svest građana o rizicima nastanka vanrednih situacija u Srbiji*. Paper presented at the Peto naučno savetovanje „Upravljanje rizicima”.
- Cvetkovic, V., & Mijalkovic, S. (2013). Spatial and temporal distribution of geophysical disasters. *Journal of the Geographical Institute Jovan Cvijic, SASA*, 63(3), 345–359.
- Cvetković, V., & Mlađović, I. (2015). *Mogućnosti zloupotrebe nuklearnog oružja u terorističke svrhe i krivičnopravna zaštita* Paper presented at the Subjekti sistema bezbednosti u ostvarivanju bezbjednosne funkcije države. VII međunarodni naučni skup „Dani bezbjednosti”, Banja Luka: Fakultet za bezbjednost i zaštitu.
- Cvetković, V., & Sandić, M. (2016). The fear of natural disaster caused by flood. *Ecologica*, 23(82), 203–211.
- Cvetković, V., & Stanišić, J. (2015). Relationship between demographic and environmental factors with knowledge of secondary school students on natural disasters. *SASA Journal of the Geographical Institute Jovan Cvijic*, 65(3), 323–340.
- Cvetković, V., Dragičević, S., Petrović, M., Mijaković, S., Jakovljević, V., & Gačić, J. (2015). Knowledge and perception of secondary school students in Belgrade about earthquakes as natural disasters. *Polish journal of environmental studies*, 24(4), 1553–1561.
- Cvetković, V., Filipović, M., & Gačić, J. (2018). Teorijski okvir istraživanja u oblasti katastrofa. *Ecologica*, 25(91), 545–551.
- Cvetković, V., Filipović, M., & Jakovljević, V. (2017). A survey of subjective opinions of population about seismic resistance of residential buildings. *J. Geogr. Inst. Cvijic*, 67(3), 265–278.
- Cvetković, V., Filipović, M., Dragičević, S., & Novković, I. (2018). *The role of social networks in disaster risk reduction*. Paper presented at the Eight International Scientific Conference “Archibald Reiss Days” October 2–3, 2018.
- Cvetković, V., Filipović, M., Popović, D., & Ostojić, G. (2017). Činioci uticaja na znanje o prirodnim katastrofama. *Ecologica*, 24(85), 121–126.

- Cvetković, V., Gačić, J., & Babić, S. (2017). Religiousness level and citizen preparedness for natural disasters. *Vojno delo*, 69(4), 253–262.
- Cvetković, V., Gačić, J., & Jakovljević, V. (2015). Impact of climate change on the distribution of extreme temperatures as natural disasters. *Vojno delo*, 67(6), 21–42.
- Cvetković, V., Gačić, J., & Jakovljević, V. (2017). *Zalihe domaćinstva za prirodne katastrofe: činioci uticaja na posedovanje zaliha*. Paper presented at the 8th International Scientific conference Security concepts and policies: New generation of risks and threats, Ohrid, Republic of Macedonia, 4–5 June, 2017.
- Cvetković, V., Gačić, J., & Petrović, D. (2015). Spremnost studenata Kriminalističko-policijske akademije za reagovanje na prirodnu katastrofu izazvanu poplavom u Republici Srbiji. *Ecologica*, 22(78), 302–308.
- Cvetković, V., Jakovljević, V., Gačić, J., & Filipović, M. (2017). Obuka građana za reagovanje u vanrednim situacijama. *Ecologica*, 24(88), 856–882.
- Cvetković, V., Janković, B., & Banović, B. (2014). Analiza geoprostorne i vremenske distribucije cunamija kao prirodnih katastrofa. U V. Milanko, M. Laban i E. Mračkova (Ur.), *Četvrta međunarodna naučna konferencija „Bezbednosni inženjerинг, požar, životna sredina, radna okolina, integrirani rizici” i Četrnaesta međunarodna konferencija zaštita od požara i eksplozija* (str. 352–361). Novi Sad: Visoka tehnička škola strukovnih studija u Novom Sadu.
- Cvetković, V., Lipovac, M., & Milojković, B. (2016). Knowledge of secondary school students in Belgrade as an element of flood preparedness. *Journal for social sciences TEME*, 15(4), 1259–1273.
- Cvetković, V., Milašinović, S., & Gostimirović, L. (2016). The impact of age on flood preparedness in Serbia. *International Journal of Humanities and Social Science*, 6(10), 10–23.
- Cvetković, V., Milašinović, S., & Lazić, Ž. (2018a). Examination of citizens' attitudes towards providing support to vulnerable people and volunteering during disasters. *Journal for social sciences TEME*, 42(1), 35–36.
- Cvetković, V., Milašinović, S., & Lazić, Ž. (2018b). Examination of citizens' attitudes towards providing support to vulnerable people and volunteering during disasters. *Journal of social science TEME*, 42(1), 35–56.
- Cvetković, V., Milojković, B., & Mlađan, D. (2013). Climate Change as a Modern Security Threat. In *International conference climate change im-*

- pacts on water resources. Belgrade: Jaroslav Černi institute for the development of water resources.
- Cvetković, V., Ristanović, E., & Gačić, J. (2018). Citizens Attitudes about the Emergency Situations Caused by Epidemics in Serbia - Stavovi građana o vanrednim situacijama izazvanim epidemijama: studija slučaja Srbije. *Iranian Journal of Public Health*, 47(8), 1213–1214.
- Cvetković, V., Roder, G., Öcal, A., Tarolli, P., & Dragičević, S. (2018). The Role of Gender in Preparedness and Response Behaviors towards Flood Risk in Serbia. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 15(12), 2761.
- Cvetković, V., Roder, G., Tarolli, P., Öcal, A., Ronan, K., & Dragičević, S. (2017b). *Gender disparities in flood risk perception and preparedness: a Serbian case study*. Paper presented at the European Geosciences Union GmbH - EGU General Assembly 2017, At Vienna, Austria, Volume: Vol. 19, EGU2017-6720: Session HS1.9/NH1.18 Hydrological risk under a gender and age perspective, Wiena.
- Cvetković, V., Tomašević, K., & Milašinović, S. (2019). Bezbednosni rizici klimatskih promena: studija slučaja Beograda. *Sociološki pregled*, 53(2), 596–626.
- Đalović, S., & Škrnjug, J. (2011). Analysis of changing length of base line permanent stations before and after the earthquake in Kraljevo. *Geodetska služba*, 40(114), 12–19.
- Đarmati, Š. A., & Aleksić, Đ. L. (2004). *Razorne sile*. Radnička štampa.
- Davidson, D. J., & Freidenburg, W. R. (1996). Gender and environmental risk concerns: a review and analysis of available research. *Environment and Behavior*, 28, 302–339.
- Davis, L. (2009). *Natural disasters*. New York: Infobase Publishing.
- Davis, M., & Purcell, A. (2006). *Weapons of Mass Destruction*. New York: Infobase Publishing.
- De Boer, J. (1990). Definition and classification of disasters: introduction of a disaster severity scale. *The Journal of emergency medicine*, 8(5), 591–595.
- De Lange, H. J., Sala, S., Vighi, M., & Faber, J. H. (2010). Ecological vulnerability in risk assessment: A review and perspectives. *Science of the Total Environment*, 408(18), 3871–3879.
- Deflem, M., & Sutphin, S. (2009). Policing Katrina: Managing law enforcement in New Orleans. *Policing*, 3(1), 41–49.

- Degg, M. (1992). Natural disasters: recent trends and future prospects. *Geography*, 77(3), 198–209.
- Dennis, A., & Moore, M. (1996). Evolution of public avalanche information: The North American experience with avalanche danger rating levels. Paper presented at the Proceedings of the International Snow Science Workshop, Banff, Alberta.
- Dikau, R. (1996). *Landslide recognition: Identification, movement, and clauses*. Wiley.
- Dilley, M. (2005). *Natural disaster hotspots: A global risk analysis* (Vol. 5). World Bank Publications.
- Dilley, M. (2006). *Disaster risk hotspots: A project summary*. New York and Tokyo: United Nations University Press.
- Dobrić, S., & Đurović, B. (2006). Nuklearni akcidenti u svetu od 1950. do 2005. godine. *Vojnosanitetski pregled*, 63, 465–469.
- Dombrowsky, R. (2005). Not every move is a step forward: A critique of David Alexander, Susan L. Cutter, Rohit Jigyasu and Neil Britton. 79–96.
- Dombrowsky, W. R. (2005). Again and again: Is a disaster what we call a “disaster”? In *What is a Disaster?* (pp. 31–42). Routledge.
- Dooley, D., Catalano, R., Mishra, S., & Serxner, S. (1992). Earthquake preparedness: Predictors in a community: Survey 1. *Journal of Applied Social Psychology*, 22(6), 451–470.
- Dosseto, A., Turner, S., & Van-Orman, J. (2011). *Timescales of magmatic processes*. John Wiley & Sons.
- Doswell III, C. A., Brooks, H. E., & Dotzek, N. J. A. R. (2009). On the implementation of the enhanced Fujita scale in the USA. *Atmospheric research*, 93(1–3), 554–563.
- Douglas, J. (2007). Physical vulnerability modelling in natural hazard risk assessment. *Natural Hazards and Earth System Science*, 7(2), 283–288.
- Dovers, S. R., & Handmer, J. (1992). Uncertainty, sustainability and change. *Global environmental change*, 2(4), 262–276.
- Drabek, T. E. (1969). Social processes in disaster: family evacuation. *Social problems*, 16, 336–349.
- Drabek, T. E. (1970). Methodology of studying disasters: Past patterns and future possibilities. *American Behavioral Scientist*, 13(3), 331–343.
- Drabek, T. E. (1991). *Microcomputers in emergency management: Implementation of computer technology*. University of Colorado Natural Hazards.

- Drabek, T. E., & Key, W. H. (1984). *Conquering disaster: Family recovery and long-term consequences*. Irvington Publishers.
- Drabek, T. E., Tamminga, H. L., Kilijanek, T. S., & Adams, C. R. (1981). *Managing multiorganizational emergency responses: emergent search and rescue networks in natural disaster and remote area settings*. University of Colorado, Institute of Behavioral Science.
- Dragičević, S., Filipović, D., Kostadinov, S., Nikolić, J., & Stojanović, B. (2009). *Zaštita od prirodnih nepogoda i tehnoloških udesa: Strategija prostornog razvoja Republike Srbije*. Beograd: Geografski fakultet Univerziteta.
- Dragičević, S., Ristić, R., Živković, N., Kostadinov, S., Tošić, R., Novković, I., & Radić, Z. (2013). Floods in Serbia in 2010 – Case study. The Kolubara and Pčinja River Basins. In D. Loczy (Ed.), *Geomorphological impacts of extreme weather: Case studies from Central and Eastern Europe* (pp. 155–170). Springer.
- Du, Y., Mak, C. M., Kwok, K., Tse, K.T., Lee, T., & Ai, Z. (2017). New criteria for assessing low wind environment at pedestrian level in Hong Kong. *Building and environment*, 123, 23–36.
- Duc, K. N., Vu, T.T., & Ban, Y. (2014). Ushahidi and Sahana Eden open-source platforms to assist disaster relief: Geospatial components and capabilities. In *Geoinformation for informed decisions* (pp. 163–174). Springer.
- Duval, T. S., & Mulilis, J. P. (1999). A person relative to event (PrE) approach to negative threat appeals and earthquake preparedness: A field study 1. *Journal of Applied Social Psychology*, 29(3), 495–516.
- Dymon, U. J. (1999). *Effectiveness of geographic information systems (GIS) applications in flood management during and after hurricane fran*. Natural Hazards Research and Applications Information Center.
- Dynes, R. R., & Aguirre, B. E. (1979). Organizational adaptation to crises: mechanisms of coordination and structural change. *Disasters*, 3(1), 71–74.
- Dynes, R. R., & Tierney, K. J. (1994). *Disasters, Collective Behavior, and Social Organization*. Newark: University of Delaware Press.
- Džesika, S. (2004). *Ekstremni teroristi*. Beograd: Alexandria Press.
- Evropski pokret u Srbiji. (2010). *Klimatske promene: Studije i analize*. Beograd.
- Easterling, D. R., Evans, J. L., Groisman, P. Y., Karl, T. R., Kunkel, K. E., & Ambenje, P. (2000). Observed variability and trends in extreme climate events: A brief review. *Bulletin of the American Meteorological Society*, 81(3), 417–426.

- Edward, B. (2005). *Natural hazards*. New York: Cambridge University Press.
- Edwards, R. W., Jumper-Thurman, P., Plested, B. A., Oetting, E. R., & Swanson, L. (2000). Community readiness: Research to practice. *Journal of community psychology*, 28(3), 291–307.
- Edwards, R., LaDue, J. G., Ferree, J. T., Scharfenberg, K., Maier, C., & Coulbourne, W. L. (2013). Tornado intensity estimation: Past, present, and future. *Bulletin of the American Meteorological Society*, 94(5), 641–653.
- Einhorn, H. J., & Hogarth, R. M. (1981). Behavioral decision theory: Processes of judgement and choice. *Annual review of psychology*, 32(1), 53–88.
- Eisner, R. K. (2005). Planning for tsunami: reducing future losses through mitigation. *Natural Hazards*, 35(1), 155–162.
- Ellison, N. B. (2007). Social network sites: Definition, history, and scholarship. *Journal of computer-mediated Communication*, 13(1), 210–230.
- Ellison, N. B., Steinfield, C., & Lampe, C. (2007). The benefits of Facebook “friends:” Social capital and college students’ use of online social network sites. *Journal of computer-mediated communication*, 12(4), 1143–1168.
- Emmi, P. C., & Horton, C. A. (1993). A GIS-based assessment of earthquake property damage and casualty risk: Salt Lake County, Utah. *Earthquake Spectra*, 9(1), 11–33.
- Enarson, E. (2000). *Gender issues in natural disasters: Talking points and research needs*.
- Enarson, E., & Meyreles, L. (2004). International perspectives on gender and disaster: differences and possibilities. *International journal of sociology and social policy*, 24(10–11), 49–93.
- Eric, C. (2002). *Chemical and biological warfare*. New York: Springer Verlag.
- Eshghi, K., & Larson, R. C. (2008). Disasters: lessons from the past 105 years. *Disaster Prevention and Management*, 17(1), 62–82.
- Falkiner, L. (2006). Impact analysis of the Canadian Red Cross Expect the Unexpected Program. *Institute for Catastrophic Loss Reduction*. Retrieved October, 31.
- Faupel, C. E., & Styles, S. P. (1993). Disaster education, household preparedness, and stress responses following Hurricane Hugo. *Environment and Behavior*, 25(2), 228–249.
- Faupel, C. E., Kelley, S. P., & Petee, T. (1992). The impact of disaster education on household preparedness for Hurricane Hugo. *International Journal of Mass Emergencies and Disasters*, 10(1), 5–24.

- Fekete, A. (2009). Validation of a social vulnerability index in context to river-floods in Germany. *Natural Hazards and Earth System Sciences*, 9(2), 393–403.
- Fell, R. (2000). Landslide Risk Management Concepts and Guidelines: Australian Geomechanics Society Sub-Committee On Landslide Risk Management. *Landslides, International Union of Geological Sciences, Cardiff, UK*, 51–93.
- FEMA (2001). *Understanding Your Risks: Identifying Hazards and Estimating Losses*. Federal Emergency Management Agency. Washington, DC.
- FEMA. (1993, 2004). *Emergency Management Guide for Business and Industry: A Step-by-Step Approach to Emergency*. Federal Emergency Management Agency. Washington, DC.
- FEMA. (2009a). *Personal Preparedness in America: Findings from the Citizen Corps National Survey*. Federal Emergency Management Agency. Washington, DC.
- FEMA. (2005b). Before and after disaster: Federal funding for cultural institutions. FEMA 533. Federal Emergency Management Agency. Washington, DC.
- Fenton, M., Kelly, G., Vella, K., & Innes, J. (2007). *Climate change and Great Barrier Reef: industries and communities*.
- Ferguson, C. D., Potter, W. C., & Sands, A. (2005). *The four faces of nuclear terrorism*. Routledge.
- Fischer, H. W. (1998). The role of the new information technologies in emergency mitigation, planning, response and recovery. *Disaster Prevention and Management*, 7(1), 28–37.
- Fischhoff, B., Slovic, P., & Lichtenstein, S. (1982). Lay foibles and expert fables in judgments about risk. *The American Statistician*, 36(3b), 240–255.
- Flint, C., & Brennan, M. (2006). Community emergency response teams: From disaster responders to community builders. *Rural realities*, 1(3), 1–9.
- Floyd, D. L., Prentice Dunn, S., & Rogers, R. W. (2000). A meta analysis of research on protection motivation theory. *Journal of Applied Social Psychology*, 30(2), 407–429.
- Folke, C., Carpenter, S., Walker, B., Scheffer, M., Chapin, T., & Rockström, J. J. E. (2010). Resilience thinking: integrating resilience, adaptability and transformability. *15(4)*.

- Folke, C., Colding, J., Berkes, F. J. N. (2003). Synthesis: building resilience and adaptive capacity in social-ecological systems. *Ecology and Society*, 9(1), 352–387.
- Forsythe, D. P. (2005). *The Humanitarians: The International Committee of the Red Cross*. Cambridge University Press.
- Fothergill, A. (1998). The neglect of gender in disaster work: An overview of the literature. In *The Gendered Terrain of Disaster: Through Women's Eyes* (pp. 11–25). Westport, CT: Praeger Publishers.
- Fox, M. H., White, G. W., Rooney, C., & Rowland, J. L. (2007). Disaster Preparedness and Response for Persons With Mobility Impairments Results From the University of Kansas Nobody Left Behind Study. *Journal of Disability Policy Studies*, 17(4), 196–205.
- Freeman, P., Martin, L., Linnerooth-Bayer, J., Mechler, R., Pflug, G., & Warner, K. (2003). *Disaster risk management: national systems for the comprehensive management of disaster risk financial strategies for natural disaster reconstruction*. Inter-American Development Bank.
- Fritz, E. (1961). Disasters. In R. A. Nisbet (Ed.), *An introduction to the sociology of deviant behavior and social disorganization* (pp. 651–694). New York: Harcourt, Brace & World.
- Frosdick, S. (1997). The techniques of risk analysis are insufficient in themselves. *Disaster prevention and management*, 6(3), 165–177.
- Frost, P., & Scholes, R. (2007). Advanced fire information system. In: *Group on Earth Observations*.
- Fullerton, C. S., McCarroll, J. E., Ursano, R. J., & Wright, K. M. (1992). Psychological responses of rescue workers: Fire fighters and trauma. *American journal of orthopsychiatry*, 62(3), 371–378.
- Furin, J., & Mathew, T. (2013). Tuberculosis Control in Acute Disaster Settings: Case Studies from the 2010 Haiti Earthquake. *Disaster medicine and public health preparedness*, 7(02), 129–130.
- Füssel, H.-M. (2007). Vulnerability: a generally applicable conceptual framework for climate change research. *Global environmental change*, 17(2), 155–167.
- Gad-el-Hak, M. (2010). Facets and scope of large-scale disasters. *Natural hazards review*, 11(1), 1–6.
- Gall, M. (2007). *Indices of social vulnerability to natural hazards: A comparative evaluation*. University of South Carolina.

- Gallopín, G. C. (2006). Linkages between vulnerability, resilience, and adaptive capacity. *Global environmental change*, 16(3), 293–303.
- Garrick, B. J. (2008). *Quantifying and controlling catastrophic risks*. Academic Press.
- Gasparini, P., Manfredi, G., & Zschau, J. (2011). Earthquake early warning as a tool for improving society's resilience and crisis response. *Soil dynamics and earthquake engineering*, 31(2), 267–270.
- Giglio, L., & Kendall, J. D. (2001). Application of the Dozier retrieval to wildfire characterization: A sensitivity analysis. *Remote sensing of environment*, 77(1), 34–49.
- Gillespie, D. F., & Streeter, C. L. (1987). Conceptualizing and measuring disaster preparedness. *International journal of mass emergencies and disasters*, 5(2), 155–176.
- Gillespie, D. F., Perry, R. W., & Mileti, D. S. (1974). Collective stress and community transformation. *Human relations*, 27(8), 767–778.
- Given, L. M. (2008). *The Sage encyclopedia of qualitative research methods*. Sage Publications.
- Godschalk, D. R. (1991). Disaster mitigation and hazard management. In T. E. Drabek & G. J. Hoetmer (Eds.), *Emergency management: Principles and practice for local government* (pp. 131–160). Washington, DC: International City Management Association.
- González, C. G. F. (2005). *Risk management of natural disasters: The example of Mexico*. Univ.-Verlag Karlsruhe.
- Greenberg, J., Pyszczynski, T., Solomon, S., Pinel, E., Simon, L., & Jordan, K. (1993). Effects of self-esteem on vulnerability-denying defensive distortions: Further evidence of an anxiety-buffering function of self-esteem. *Journal of experimental social psychology*, 29(3), 229–251.
- Grossi, P. (2005). *Catastrophe modeling: A new approach to managing risk* (Vol. 25). Springer Science & Business Media.
- Guffanti, M., Mayberry, G. C., Casadevall, T. J., & Wunderman, R. (2009). Volcanic hazards to airports. *Natural hazards*, 51(2), 287–302.
- Guha-Sapir, D., Hargitt, D., & Hoyois, P. (2004). *Thirty years of natural disasters 1974–2003: The numbers*. Presses universitaires de Louvain.
- Gunderson, L. H. (2000). Ecological resilience: In theory and application. *Annual review of ecology and systematics*, 31(1), 425–439.
- Gurr, N., & Cole, B. (2002). *The new face of terrorism: Threats from weapons of mass destruction*. IB Tauris.

- Guster, D. C., Lee, O. F., & McCann, B. P. (2012). Outsourcing and replication considerations in disaster recovery planning. *Disaster prevention and management*, 21(2), 172–183.
- Guzzetti, F., Cardinali, M., & Reichenbach, P. (1994). The AVI project: a bibliographical and archive inventory of landslides and floods in Italy. *Environmental management*, 18(4), 623–633.
- Guzzetti, F., Reichenbach, P., Cardinali, M., Galli, M., & Ardizzone, F. (2005). Probabilistic landslide hazard assessment at the basin scale. *Geomorphology*, 72(1–4), 272–299.
- Haddow, G., Bullock, J., & Coppola, D. P. (2007). *Introduction to emergency management*. New York: Butterworth-Heinemann.
- Haddow, G., Bullock, J., & Coppola, D. P. (2017). *Introduction to emergency management* (6th edition). Butterworth-Heinemann.
- Hadquarters, Department of Fire (2003). *Weapons of mass destruction, civil support team, tactics, techniques and procedures*. USA: Red Hat Publishing.
- Halmi, A. (2005). *Strategije kvalitativnih istraživanja u primijenjenim društvenim znanostima*. Naklada Slap.
- Hamilton, W. D. J. (1971). Geometry for the selfish herd. *Journal of theoretical biology*, 1(2), 295–311.
- Haque, C. E. (2005). *Mitigation of natural hazards and disasters: international perspectives* (Vol. 371). Springer.
- Hawley, C., Noll, G. G., & Hildebrand, M. S. (2002a). *Special operations for terrorism and hazmat crimes*. Red Hat Publishing Company.
- Hawley, C., Noll, G. G., & Hildebrand, M. S. (2002b). *Special operations for terrorism and hazmat crimes*. Chester, MD: Red Hat Publishing.
- HAZUS-MH. *FEMA's Methodology for Estimating Potential Losses from Disasters*. US Federal Emergency Management Agency. <http://www.fema.gov/plan/prevent/hazus/index.shtml>.
- Heath, Y., & Gifford, R. (2002). Extending the theory of planned behavior: Predicting the use of public transportation. *Journal of applied social psychology*, 32(10), 2154–2189.
- Helsloot, I., & Ruitenberg, A. (2004). Citizen response to disasters: A survey of literature and some practical implications. *Journal of contingencies and crisis management*, 12(3), 98–111.

- Henderson, L. J. (2004). Emergency and disaster: pervasive risk and public bureaucracy in developing nations. *Public organization review*, 4(2), 103–119.
- Hewett, K. (1983). *Interpretations of calamity*. Winchester, UK: Allen & Unwin.
- Hewitt, K. (2014). *Regions of risk: A geographical introduction to disasters*. New York: Routledge.
- Hewitt, K. (2019). *Interpretations of calamity: From the viewpoint of human ecology*. Routledge.
- Heyer, R. J. (2001). *Introduction to NBC terrorism: An awareness primer and preparedness guide for emergency responders*: Disaster Preparedness and Emergency Response Association.
- Highland, L., & Bobrowsky, P. T. (2008). *The landslide handbook: A guide to understanding landslides*. US Geological Survey Reston.
- Hildebrand, M., & Glorioso, E. (2000). *Operations security for special operations teams*. Maryland: International Association of Fire Chiefs. Hazardous Materials Response Teams Conference, Towson.
- Hodgson, M., & Palm, R. (1992). attitude and response to earthquake hazards: A GIS design for analyzing risk assessment. *GeoInfo systems*, 2(7), 40–51.
- Hoffman, B. (1999). *Terrorism and weapons of mass destruction: An analysis of trends and motivations* (Vol. 8039). Santa Monica, CA: Rand.
- Holling, C. S. (1973). Resilience and stability of ecological systems. *Annual review of ecology and systematics*, 4(1), 1–23.
- Holmes, T. J. J. (2016). Planning for Community Resilience: A Handbook for Reducing Vulnerability to Disasters, by Jamie Hicks Masterson, Walter Gillis Peacock, Shannon S. Van Zandt, Himanshu Grover, Lori Feild Schwarz, and John T. Cooper, Jr. *Journal of the American Planning Association*, 82(2), 214–215.
- Hong, Y., Adler, R. F., Negri, A., & Huffman, G. J. (2007). Flood and landslide applications of near real-time satellite rainfall products. *Natural hazards*, 43(2), 285–294.
- Hossan, C. G., Chowdhury, M., & Kushchhu, I. (2005). *Prospects of using m-technologies for disaster information management in Bangladesh and other LDCs*.

- Hromada, M., & Lukas, L. (2012). Critical Infrastructure Protection and the Evaluation Process. *International journal of disaster recovery and business continuity*, 3.
- Huang, Y., & Wong, H. (2017). Disaster recovery and sustainable community development. In C. N. Madu & C. H. Kuei (Eds.), *Handbook of disaster risk reduction & management* (pp. 787–804). London: World Scientific Publishing Company.
- Huang, Y.N., Fu, Y., & Wong, H. (2014). Challenges of social workers' involvement in the recovery of the 5.12 Wenchuan Earthquake in China. *Int. J. Soc. Welfare*, 23(2), 139–149.
- Huerta, F., & Horton, R. (1978). Coping behavior of elderly flood victims. *The Gerontologist*, 18(6), 541–546.
- Hurnen, F., & McClure, J. (1997). The effect of increased earthquake knowledge on perceived preventability of earthquake damage. *Australas. J. Disaster Trauma Stud.* (3).
- Hyams, K. C., Murphy, F. M., & Wessely, S. (2002). Responding to chemical, biological, or nuclear terrorism: The indirect and long-term health effects may present the greatest challenge. *Journal of health politics, policy and law*, 27(2), 273–292.
- Hyndman, D., & Hyndman, D. (2010). *Natural hazards and disasters*. Cengage Learning.
- IAEA. (2008). *The international nuclear and radiological event scale*.
- Ildir, B. (1995). *Distribution of landslides in Turkey and applications regarding the Natural Disaster Regulation*. Paper presented at the Proceedings of 2nd National Landslide Symposium. Sakarya University, Turkey.
- Imran, M., Elbassuoni, S., Castillo, C., Diaz, F., & Meier, P. (2013). *Extracting information nuggets from disaster-related messages in social media*. Paper presented at the Iscram.
- Index, C. R. J. T. R. F., & ARUP. (2014). *City resilience framework*.
- Internal Security Strategy for EU: Towards a European Security Model, Bruxelles, 8 March 2010.
- ISDR, UN. (2009). *UNISDR terminology on disaster risk reduction*. Geneva.
- Ivanov, A., & Cvetković, V. (2014). The role of education in natural disaster risk reduction. *Horizons: international scientific journal*, 10 (16), 115–131.
- Ivanov, A., & Cvetković, V. (2016). *Prirodne katastrofe: geoprostorna i vremenska distribucija*. Skopje: Fakultet za bezbednost,

- Izumi, Y., Okaichi, S., Awala, S. K., Kawato, Y., Watanabe, Y., Yamane, K., & Iijima, M. (2018). Water supply from pearl millet by hydraulic lift can mitigate drought stress and improve productivity of rice by the close mixed planting. *Plant Production Science*, 21(1), 8–15.
- Jang, L. J., Wang, J. J., Paton, D., & Tsai, N. Y. (2016). Cross cultural comparisons between the earthquake preparedness models of Taiwan and New Zealand. *Disasters*, 40(2), 327–345.
- Janković, B., Srđić, M., & Baćanović, V. (2017). *Mediji, rod i izveštavanje u vanrednim situacijama*. Beograd: Organization for Security and Cooperation in Europe, Mission to Serbia. Retrieved from http://ravnopravnost-5bcf.kxcdn.com/wp_content/uploads/2017/10/Prirucnik-Web-Srp.pdf.
- Jelovac, A., Ružić, M., & Čolaković, Đ. (2016). *Definisanje plavnih područja korišćenjem lidar tehnologije*. Vršac: Lokalna samouprava u planiranju i uređenju prostora i naselja.
- Jiang, X., Hong, J. I., Takayama, L. A., & Landay, J. A. (2004). *Ubiquitous computing for firefighters: Field studies and prototypes of large displays for incident command*. Paper presented at the Proceedings of the SIGCHI conference on Human factors in computing systems.
- Johnson, A., Ronan, R., Johnston, M., & Peace, R. (2014). Evaluations of disaster education programs for children: A methodological review. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 9, 107–123. doi:10.1016/j.ijdrr.2014.04.001
- Jonkman, S. N., & Kelman, I. (2005). An analysis of the causes and circumstances of flood disaster deaths. *Disasters*, 29(1), 75–97.
- Jørgensen, S. E., Xu, L., & Costanza, R. (2016). *Handbook of ecological indicators for assessment of ecosystem health*. CRC press.
- Kahn, L., & Frank, N. (2004). Protection against weapons of mass destruction. Princeton: Princeton University.
- Kahn, M. E. (2005). The death toll from natural disasters: the role of income, geography, and institutions. *Review of economics and statistics*, 87(2), 271–284.
- Kanamori, H. (1972). Mechanism of tsunami earthquakes. *Physics of the earth and planetary interiors*, 6(5), 346–359.
- Kapucu, N. (2008). Culture of preparedness: household disaster preparedness. *Disaster Prevention and Management*, 17(4), 526–535.

- Kapur, A. (2010). *Vulnerable India: A geographical study of disasters*. SAGE Publications.
- Karam, P. A. (2005). Radiological terrorism. *Human and Ecological Risk Assessment*, 11(3), 501–523.
- Karen P. I., & Bush, S. R. J. (2010). Educating students to cross boundaries between disciplines and cultures and between theory and practice. *International journal of sustainability in higher education*, 11(1), 19–35.
- Kates, R. W., & Pijawka, D. (1997). From rubble to monument: The pace of reconstruction. In J. E. Haas, R. W. Kate, & M. J. Bowden, (Eds.), *Reconstruction following disaster* (pp. 1–23). Cambridge, CA: MIT Press.
- Kathleen Geale, S. (2012). The ethics of disaster management. *Disaster prevention and management*, 21(4), 445–462.
- Katz, R. W., & Brown, B. G. (1992). Extreme events in a changing climate: variability is more important than averages. *Climatic Change*, 21(3), 289–302.
- Kayyem, J. N., & Pang, R. L. (2003). *First to arrive: State and local responses to terrorism*. Cambridge, CA: MIT Press.
- Keating, A., Campbell, K., Szonyi, M., McQuistan, C., Nash, D., & Burer, M. (2017). Development and testing of a community flood resilience measurement tool. *Natural hazards and Earth system sciences*, 17(1), 77–101.
- Keck, M., & Sakdapolrak, P. (2013). What is social resilience? Lessons learned and ways forward. *Erdkunde*, 5–19.
- Kedar, B. (1970). *Again: Arabic risq, medieval Latin risicum, studi medievali*. Spoleto: Centro Italiano Di Studi Sull Alto Medioevo.
- Keller, A. Z., & Al-Madhari, A. F. (1996). Risk management and disasters. *Disaster prevention and management*, 5(5), 19–22.
- Kelly, C. (1999). *Simplifying disasters: Developing a model for complex non-linear events*. Paper presented at the International Conference on Disaster Management: Crisis and Opportunity: Hazard Management and Disaster Preparedness in Australasia and the Pacific Region, Cairns., Australia.
- Kennedy, P., Ressler, E., Rodriguez, H., Quarantelli, E. L., & Dynes, R. (2009). *Handbook of disaster research*. Springer Science & Business Media.
- Kenneth, W. (1981). *The spread of nuclear weapons: More may be better*. London: International Institute for Strategic Studies.
- Kerr, J., Nathan, S., Van Dissen, R., Webb, P., Brunsdon, D., & King, A. (2003). *Planning for development of land on or close to active faults*. Wellington: Ministry for the Environment.

- Killian, L. M. (1954). Some accomplishments and some needs in disaster study. *Journal of social Issues*, 10(3), 66–72.
- Kim, D., & Yang, H. J. (2012). Evaluation of the risk frequency for hazards of runway incursion in Korea. *Journal of air transport management*, 23, 31–35.
- Kim, Y. C., & Kang, J. (2010). Communication, neighbourhood belonging and household hurricane preparedness. *Disasters*, 34(2), 470–488.
- Kirkwood, A. S. (1994). Why do we worry when scientists say there is no risk? *Disaster prevention and management*, 3(2), 15–22.
- Kirschenbaum, A. (2006). Families and disaster behavior: a reassessment of family preparedness. *International journal of mass emergencies and disasters*, 24(1), 111–143.
- Kitagawa, Y., & Hiraishi, H. (2004). Overview of the 1995 Hyogo-Ken Nanbu earthquake and proposals for earthquake mitigation measures. *Journal of Japan association for earthquake engineering*, 4(3), 1–29.
- Klein, G. A. (1999). *Sources of power: How people make decisions*. Cambridge, CA: MIT press.
- Klein, R. J., Nicholls, R. J., & Thomalla, F. (2003). Resilience to natural hazards: How useful is this concept? Global Environmental Change – Part B. *Environmental hazards*, 5(1), 35–45.
- Knobler, S., Mahmoud, A., & Pray, L. (2002). *Biological threats and terrorism: Assessing the science and response capabilities*. Washington: National Academy Press.
- Kobes, M., Helsloot, I., De Vries, B., & Post, J. G. (2010). Building safety and human behaviour in fire: A literature review. *Fire Safety Journal*, 45(1), 1–11.
- Kodali, R. K., & Mahesh, K. S. (2017, November). Smart emergency response system. In *TENCON 2017-2017 IEEE Region 10 Conference* (pp. 712–717). IEEE.
- Končar, N., Zotović, M., & Hautekèete, M. (2006). Efekti bombardovanja pet godina posle: Uspostavljanje ranih nefunkcionalnih kognitivnih šema kod dece. *Psihologija*, 39(2), 229–246.
- Kondo, H., Seo, N., Yasuda, T., Hasizume, M., Koido, Y., Ninomiya, N., & Yamamoto, Y. (2002). Post-flood: Infectious diseases in Mozambique. *Prehospital and disaster medicine*, 17(3), 126–133.

- Kouadio, I. K., Aljunid, S., Kamigaki, T., Hammad, K., & Oshitani, H. (2012). Infectious diseases following natural disasters: prevention and control measures. *Expert review of anti-infective therapy*, 10(1), 95–104.
- Kramer, W. M. (2009). *Disaster planning and control*. Fire Engineering Books.
- Kreps, G. A. (1984). Sociological inquiry and disaster research. *Annual review of sociology*, 10, 309–330.
- Krug, E. G., Kresnow, M.J. Peddicord, J. P., Dahlberg, L. L., Powell, K. E., Crosby, A. E., & Annest, J. L. (1998). Suicide after natural disasters. *New England Journal of Medicine*, 338(6), 373–378.
- Kuligowski, E. D. (2009). *The process of human behavior in fires*. US Department of Commerce, National Institute of Standards and Technology.
- Kumiko, F., & Shaw, R. (2019). Preparing international joint project: Use of Japanese flood hazard map in Bangladesh. *International Journal of Disaster Risk Management*, 1(1), 62–80.
- Kunii, O., Nakamura, S., Abdur, R., & Wakai, S. (2002). The impact on health and risk factors of the diarrhoea epidemics in the 1998 Bangladesh floods. *Public health*, 116(2), 68–74.
- Kunreuther, H. (1996). Mitigating disaster losses through insurance. *Journal of risk and uncertainty*, 12(2–3), 171–187.
- Kunreuther, H., Ginsberg, R., Miller, L., Sagi, P., Slovic, P., Borkan, B., & Katz, N. (1978). *Disaster insurance protection: Public policy lessons*. New York: Wiley.
- Kuroiwa, J. (1993). *Peru's national education program for disaster prevention and mitigation (PNEPDPM)*. Paper presented at the Training and Education for Improving Earthquake Disaster Management in Developing Counties, UNCRD Meeting Report Series.
- Kwon, O., & Wen, Y. (2010). An empirical study of the factors affecting social network service use. *Computers in human behavior*, 26(2), 254–263.
- Lang, K. (2002). *Seismic vulnerability of existing buildings*. Vdf Hochschulverlag AG.
- Lardry, T., & Rogers, G. (1982). *Warning confirmation and dissemination*. Pittsburgh: Center for Social and Urban Research, University of Pittsburgh.
- Lavrentyev, M., Titov, V., & Romanenko, A. (2014): Approaches to real-time tsunami wave parameters evaluation. In EGU General Assembly Conference Abstracts (Vol. 16, p. 3742).

- Lazarus, R. S. (2006). *Stress and emotion: A new synthesis*. Springer Publishing Company.
- Lee, B., Alexander, M., Hawkes, B., Lynham, T., Stocks, B., & Englefield, P. (2002). Information systems in support of wildland fire management decision making in Canada. *Computers and Electronics in Agriculture*, 37(1–3), 185–198.
- Leon Abbott, P. (2005). *Natural disasters* (5th edition). New York, NY: McGraw-Hill Science.
- Lettieri, E., Masella, C., & Radaelli, G. (2009). Disaster management: Findings from a systematic review. *Disaster prevention and management*, 18(2), 117–136.
- Lewis, H. W. (1992). *Technological risk*. WW Norton & Company.
- Lichterman, J. D. (2000). A "community as resource" strategy for disaster response. *Public Health Reports*, 115(2–3), 262.
- Lidstone, J. (1996). Disaster education: Where we are and where we should be. *International perspectives on teaching about hazards and disasters*, 3.
- Light, P. C. (2005). *The Katrina effect on American preparedness: a report on the lessons Americans learned in watching the Katrina catastrophe unfold*. The Center.
- Ligon, B. L. (2006). *Infectious diseases that pose specific challenges after natural disasters: A review*. Paper presented at the Seminars in pediatric infectious diseases.
- Lin Moe, T., & Pathranarakul, P. (2006). An integrated approach to natural disaster management: public project management and its critical success factors. *Disaster prevention and management*, 15(3), 396–413.
- Lin, K.Y., & Lu, H.-P. (2011). Why people use social networking sites: An empirical study integrating network externalities and motivation theory. *Computers in human behavior*, 27(3), 1152–1161.
- Lindau, R. (1995). *A new Beaufort equivalent scale*. Paper presented at the Proc. Int. COADS Winds Workshop.
- Lindell, M. K., & Perry, R. W. (1992). *Behavioral foundations of community emergency planning*. Hemisphere Publishing Corp.
- Lindell, M. K., & Perry, R. W. (2000). Household adjustment to earthquake hazard: A review of research. *Environment and Behavior*, 32(4), 461–501.
- Lindell, M. K., Tierney, K. J., & Perry, R. W. (2001). *Facing the unexpected: Disaster preparedness and response in the United States*. Joseph Henry Press.

- London Emergency Services Liaison Panel (LESLP). (2007). *LESLP major incident procedure manual*. The Stationery Office.
- Lukić, T., Gavrilo, M. B., Marković, S. B., Komac, B., Zorn, M., Mlađan, D., & Vujičić, M. D. (2013). Classification of natural disasters between the legislation and application: Experience of the Republic of Serbia. *Geografski Zbornik/Acta Geographica Slovenica*, 53(1).
- Lyon, J. (1988). *Design considerations in replicated database systems for disaster protection*. Paper presented at the Compcon Spring'88. Thirty-Third IEEE Computer Society International Conference, Digest of Papers.
- Madden, T. J., Ellen, P. S., & Ajzen, I. (1992). A comparison of the theory of planned behavior and the theory of reasoned action. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 18(1), 3–9.
- Maguire, B., & Cartwright, S. (2008). *Assessing a community's capacity to manage change: a resilience approach to social assessment*. Bureau of Rural Sciences Canberra.
- Maguire, B., & Hagan, P. (2007). Disasters and communities: understanding social resilience. *Australian Journal of Emergency Management*, 22(2), 16–20.
- Maguire, D. J. (1991). An overview and definition of GIS. *Geographical information systems: Principles and applications*, 1, 9–20.
- Mano-Negrin, R., & Sheaffer, Z. (2004). Are women “cooler” than men during crises? Exploring gender differences in perceiving organisational crisis preparedness proneness. *Women in Management Review*, 19(2), 109–122.
- Marcus, W. A., & Fonstad, M. A. (2008). Optical remote mapping of rivers at sub meter resolutions and watershed extents. *Earth Surface Processes and Landforms*, 33(1), 4–24.
- Marlene, B., & Carmichael, R. (2007). *Notable natural disasters*. California: Salem Press, Inc.
- Marovic, M., Djokovic, I., Pesic, L., Radovanovic, S., Toljic, M., & Gerzina, N. (2002). Neotectonics and seismicity of the southern margin of the Pannonian basin in Serbia. *EGU Stephan Mueller Special Publication Series*, 3, 1–19.
- Marulanda, M., Cardona, O., & Barbat, A. (2008). The economic and social effects of small disasters: Revision of the local disaster index and the case study of Colombia.

- Masure, P. (2003). Variables and indicators of vulnerability and disaster risk for land-use and urban or territorial planning. IDB/IDEA Program of Indicators for Disaster Risk Management, National University of Colombia, Manizales.
- Masys, A. (2015). *Disaster management: enabling resilience*. Springer.
- Matusitz, J. (2007). Improving terrorism preparedness for hospitals: Toward better interorganizational communication. *International journal of strategic communication*, 1(3), 169–189.
- Mayunga, J. S. (2007). Understanding and applying the concept of community disaster resilience: a capital-based approach. *Summer academy for social vulnerability resilience building*, 1(1), 1–16.
- McAslan, A. J. (2010). *The concept of resilience: Understanding its origins, meaning and utility*. Adelaide, Australia: Torrens Resilience Institute.
- McCaslin, S. E., Jacobs, G. A., Meyer, D. L., Johnson-Jimenez, E., Metzler, T. J., & Marmar, C. R. (2005). How does negative life change following disaster response impact distress among Red Cross responders?. *Professional Psychology: Research and Practice*, 36(3), 246–253.
- McEntire, D. A. (2004). Development, disasters and vulnerability: a discussion of divergent theories and the need for their integration. *Disaster prevention and management*, 13(3), 193–198.
- McGlown, K. J. (2004). *Terrorism and disaster management: Preparing healthcare leaders for the new reality*. Health Administration Press.
- McGuire, B. Mason, I. Kliburn, C. (2002). *Natural hazards and environmental change*. USA: Oxford University Press Inc.
- McLoughlin, D. (1985). A framework for integrated emergency management. *Public Administration Review*, 45, 165–172.
- Meissner, A., Luckenbach, T., Risse, T., Kirste, T., & Kirchner, H. (2002). *Design challenges for an integrated disaster management communication and information system*. Paper presented at the The First IEEE Workshop on Disaster Recovery Networks (DIREN 2002).
- Mejia-Navarro, M., & Garcia, L. A. (1996). Natural hazard and risk assessment using decision support systems, application: Glenwood Springs, Colorado. *Environmental & Engineering Geoscience*, 2(3), 299–324.
- Melbourne, W. J. E., & Aerodynamics, I. (1978). Criteria for environmental wind conditions. *Journal of wind engineering and industrial aerodynamics*, 3(2–3), 241–249.

- Melick, M. E., & Logue, J. N. (1985). The effect of disaster on the health and well-being of older women. *The International Journal of Aging and Human Development*, 21(1), 27–38.
- Merz, B., Kreibich, H., Schwarze, R., Thielen, A. J. N. H., & Sciences, E. S. (2010). Review article "Assessment of economic flood damage". *Nat. Hazards Earth Syst. Sci.*, 10(8), 1697–1724.
- Mijalković, S., & Cvetković, V. (2013). Vulnerability of critical infrastructure by natural disasters. In Z. Keković, D. Čaleta, Ž. Kešetović, & Z. Jeftić (Eds.), *National critical infrastructure protection, regional perspective* (pp. 91–102). Belgrade: University of Belgrade, Faculty of Security Studies.
- Milanović, A., Urošev, M., & Milijašević, D. (2010a). Floods in Serbia in the 1999–2009 period: Hydrological analysis and flood protection measures. *Glasnik Srpskog geografskog društva*, 90(1), 93–121.
- Milanović, A., Urošev, M., & Milijašević, D. (2010b). Poplave u Srbiji u periodu 1999–2009. godina-hidrološka analiza i mere zaštite od poplava. *Glasnik Srpskog geografskog društva*, 90(1), 93–121.
- Miles, S. B., Chang, S. E. J. C., & Science, G. I. (2011). ResilUS: A community based disaster resilience model. *Cartography and geographic information science*, 38(1), 36–51.
- Mileti, D. (1999). *Disasters by Design: A Reassessment of Natural Hazards in the United States*. Joseph Henry Press.
- Mileti, D. S., & Darlington, J. D. (1997). The role of searching in shaping reactions to earthquake risk information. *Social problems*, 44(1), 89–103.
- Mileti, D. S., Drabek, T. E., & Haas, J. E. (1975). *Human systems in extreme environments: A sociological perspective* (Vol. 21). Institute of Behavioral Science, University of Colorado.
- Mileti, D., & Fitzpatrick, C. (2019). *The great earthquake experiment: Risk communication and public action*. Routledge.
- Miller, C. H., Adame, B. J., & Moore, S. D. J. D. (2013). Vested interest theory and disaster preparedness. *Disaters*, 37(1), 1–27.
- Milne, S., Sheeran, P., & Orbell, S. (2000). Prediction and intervention in health related behavior: A meta analytic review of protection motivation theory. *Journal of Applied Social Psychology*, 30(1), 106–143.
- Mirza, M., & Hofer, B. (2007). Floods in Bangladesh: History, dynamics and rethinking the role of the Himalayas. *Environmental conservation*, 34(4), 348.

- Mishra, S., & Suar, D. (2007). Do lessons people learn determine disaster cognition and preparedness? *Psychology & Developing Societies*, 19(2), 143–159.
- Mlađan, D., & Cvetković, V. (2013). Classification of emergency situations. In Ž. Nikić (Ed.), *International scientific conference Archibald Reiss days* (pp. 275–291). Belgrade: The Academy of Criminalistic and Police studies.
- Mlađan, D., Cvetković, V., & Veličković, M. (2012). Incident Command System in the United States of America. *Vojno delo*, 64(1), 89–105.
- Mlađan, D., Milojković, B., Baras, I., & Cvetković, V. (2013). Cooperation of south-east european countries in emergency situations. In *International scientific conference – The Balkans between past and future: security, conflict resolution and Euro-Atlantic integration*. Skopje: University St. Clement Ohridski. Bitola: Faculty of Security.
- Moe, T. L., & Pathranarakul, P. (2006). An integrated approach to natural disaster management: Public project management and its critical success factors. *Disaster Prevention and Management*, 15(3), 396–413.
- Moe, T. L., Gehbauer, F., Senitz, S., & Mueller, M. (2007). Balanced scorecard for natural disaster management projects. *Disaster prevention and management*, 16(5), 785–806.
- Molina, S., Lang, D., & Lindholm, C. (2010). SELENA—An open-source tool for seismic risk and loss assessment using a logic tree computation procedure. *Computers & Geosciences*, 36(3), 257–269.
- Morgan, O. (2004). Infectious disease risks from dead bodies following natural disasters. *Revista panamericana de salud pública*, 15(5), 307–312.
- Morgan, O., Tidball-Binz, M., & Van Alphen, D. (2006). Management of dead bodies after disasters: a field manual for first responders. Pan American Health Organization (PAHO).
- Mowatt-Larsen, R., & Allison, G. T. (2010). *Al Qaeda Weapons of mass destruction threat: Hype or reality?* Boston: Belfer Center for Science and International Affairs.
- MunichRe (2010) NATCATSERVICE. Downloadcenter for statistics on natural catastrophes. Munich, Germany: Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft, Geo Risks Research.
- Murphy, B. L. (2007). Locating social capital in resilient community-level emergency management. *Natural Hazards*, 41(2), 297–315.

- Murphy, K., & Sherry, M. (2003). After devastation come the lessons: safe homebuilding again in FEMA spotlight. *The Kansas City Star, Kansas City*, 15.
- Murphy, R. (1994). *Rationality and Nature: A Sociological Inquiry into a Changing Relationship*. New York: Boulder, CO: Westview Press.
- Murrell, S. A., & Norris, F. H. (1984). Resources, life events, and changes in positive affect and depression in older adults. *American journal of community psychology*, 12(4), 445–464.
- Nasrabadi, A., Naji, H., Mirzabeigi, G., & Dadbakhsh, M. (2007). Earthquake relief: Iranian nurses' responses in Bam, 2003, and lessons learned. *International nursing review*, 54(1), 13–18.
- National Research Council. (2006). *Facing hazards and disasters: Understanding human dimensions*. National Academies Press.
- Nations, U.-I. U. (2004). *International Strategy for Disaster Risk Reduction*.
- Nayak, S., & Kumar, T. S. (2008). Indian tsunami warning system. *The International Archives of the Photogrammetry, Remote Sensing and Spatial Information Sciences, Beijing*, 37(1), 1501–1506.
- Neal, D.M. 1990. Volunteer organization responses to the earthquake. In R. Bolin (Ed.), *The Loma Prieta earthquake: Studies of short-term impacts* (pp. 91–98). Boulder, CO: Natural Hazards Research and Applications Information Center, Institute of Behavioral Science, University of Colorado.
- Neumayer, E., & Plümper, T. (2007). The gendered nature of natural disasters: The impact of catastrophic events on the gender gap in life expectancy, 1981–2002. *Annals of the Association of American Geographers*, 97(3), 551–566.
- Newhall, C. G., & Self, S. J. (1982). The volcanic explosivity index (VEI) an estimate of explosive magnitude for historical volcanism. *Journal of geophysical research*, 87 (C2), 1231–1238.
- Nguyen, V., & James, H. (2013). *Measuring household resilience to floods: A case study in the Vietnamese Mekong river delta*. *Ecology and society*, 18(3), 13.
- Nilsson, A. (2001). The threat of nuclear terrorism: assessment and preventive action. UNODA Occasional Papers No. 5: *Terrorism and Disarmament*, October 2001.
- Nishikiori, N., Abe, T., Costa, D. G., Dharmaratne, S. D., Kunii, O., & Moji, K. (2006). Who died as a result of the tsunami?—Risk factors of mortality

- among internally displaced persons in Sri Lanka: a retrospective cohort analysis. *BMC public health*, 6(1), 73.
- Noel, G. E. (1990). *The role of women in health-related aspects of emergency management: a Caribbean perspective*. Paper presented at the The Gendered Terrain of Disaster: Through the Eyes of Women. Westport, Conn.
- Noji, E. K. (1996). *The public health consequences of disasters*. Oxford: Oxford University Press.
- Noji, E. K. (1997ab). *The nature of disaster: General characteristics and public health effects*. Oxford: Oxford University Press.
- Noll, G., Michael, H., & James, Y. (2002). *Hazardous materials: Managing the incident* (Fire Protection Publications). Oklahoma: Oklahoma State University.
- Norman, S. (2006). New Zealand's holistic framework for disaster recovery. *Austr. J. Emergency Manag.*, 21(4), 11–15.
- Norris, F. H., Friedman, M. J., & Watson, P. J. (2002). 60,000 disaster victims speak: Part II. Summary and implications of the disaster mental health research. *Psychiatry: Interpersonal and biological processes*, 65(3), 240–260.
- Norris, F. H., Stevens, S. P., Pfefferbaum, B., Wyche, K. F., & Pfefferbaum, R. L. (2008a). Community resilience as a metaphor, theory, set of capacities, and strategy for disaster readiness. *American journal of community psychology*, 41(1–2), 127–150.
- O'Brien, G., & Read, P. (2005). Future UK emergency management: new wine, old skin? *Disaster Prevention and Management*, 14(3), 353–361.
- O'Brien, G., O'Keefe, P., Gadema, Z., & Swords, J. (2010). Approaching disaster management through social learning. *Disaster prevention and management*, 19(4), 498–508.
- O'Brien, K., Leichenko, R., Kelkar, U., Venema, H., Aandahl, G., Tompkins, H., & Nygaard, L. (2004). Mapping vulnerability to multiple stressors: climate change and globalization in India. *Global environmental change*, 14(4), 303–313.
- Obrist, B., Pfeiffer, C., & Henley, R. J. (2010). Multi layered social resilience: A new approach in mitigation research. *Progress in Development Studies*, 10(4), 283–293.
- Oetting, E. R., Jumper-Thurman, P., Plested, B., & Edwards, R. W. (2001). Community readiness and health services. *Substance use & misuse*, 36(6–7), 825–843.

- Ogorec, M. (2010). *Izazovi kriznog upravljanja*. Velika Gorica: Veleučilište u Velikoj Gorici.
- Oliver, J. (1980). The disaster potential. In J. Oliver (Ed.), *Response to disaster* (pp. 3–28). North Queensland: Center for Disaster Studies, James Cook University.
- Oliver-Smith, A. (1988). Global challenges and the definition of disaster. In E. L. Quarantelli (Ed.), *What is a disaster: Perspectives on the question* (pp. 177–194). London: Routledge.
- Oliver-Smith, A. (2002). Theorizing disasters: Nature, power, and culture. In *Catastrophe & culture* (pp. 23–47). Santa Fe: School of American Research Press.
- Oliver-Smith, A., & Button, G. (2005). Forced migration as an index of vulnerability in Hurricane Katrina. *Presentation for the UNU-EHS Expert Working Group II, Measuring the Un-measurable*.
- Olsson, P., Folke, C., & Berkes, F. J. E. m. (2004). Adaptive comanagement for building resilience in social-ecological systems. *Environmental management*, 34(1), 75–90.
- Olympia, R. P., Rivera, R., Heverley, S., Anyanwu, U., & Gregorits, M. (2010). Natural disasters and mass-casualty events affecting children and families: A description of emergency preparedness and the role of the primary care physician. *Clinical pediatrics*, 49(7), 686–698.
- Pachauri, R. K., & Reisinger, A. (Eds.) (2007). *IPCC fourth assessment report*. Intergovernmental Panel on Climate Change.
- Page, L., Rubin, J., Amlôt, R., Simpson, J., & Wessely, S. (2008). Are Londoners prepared for an emergency? A longitudinal study following the London bombings. *Biosecurity and bioterrorism: biodefense strategy, practice, and science*, 6(4), 309–319.
- Palm, R. (1995). *Communicating to a diverse population*. Paper presented at the National Science and Technology Conference on Risk Assessment and Decision Making for Natural Hazards, Wash .C.
- Palmer, W. C. (1968). Keeping track of crop moisture conditions, nationwide: The new crop moisture index. *Weatherwise*, 156–161.
- Pan American Health Organization (PAHO). (2012). *Mental Health and Psychosocial Support In Disaster Situations in the Caribbean*. Washington, D.C: Pan American Health Organization.
- Panić, M., Kovačević-Majkić, J., Miljanović, D., & Miletić, R. (2013). Importance of natural disaster education-case study of the earthquake near the

- city of Kraljevo: First results. *Journal of the Geographical Institute Jovan Cvijić, SASA*, 63(1), 75–88.
- Parker, D., Islam, N., & Weng Chan, N. (1997). Reducing vulnerability following flood disasters: issues and practices. In *Reconstruction after disaster: Issues and practices* (pp. 23–44). Ashgate Publishing.
- Pasche, E., Manojlovic, N., & Küpferle, C. (2007). *Capacity building of spatial planners for flood risk management in urban environment through decision support systems and interactive learning*. Paper presented at the International symposium on new directions in urban water management, UNESCO, Paris.
- Paton, D. (2003). Disaster preparedness: a social-cognitive perspective. *Disaster prevention and management*, 12(3), 210–216.
- Paul, A. (2015). *Identifying relevant information for emergency services from twitter in response to natural disaster*. Queensland University of Technology,
- Paul, B. K. (2011). *Environmental hazards and disasters: contexts, perspectives and management*. John Wiley & Sons.
- Paulsen, R. (1984). Human behavior and fires: An introduction. *Fire Technology*, 20(2), 15–27.
- Paulun, M. (2003). *Weapons of mass destruction: The first responder*. Santa Monica, CA: Rand.
- Pavićević, O. (2016). Koncept otpornosti u sociologiji. *Sociologija/Sociology: Journal of Sociology, Social Psychology & Social Anthropology*, 58(3), 432–449.
- Peacock, W. G., Dash, N., & Zhang, Y. (2007). Sheltering and housing recovery following disaster. In *Handbook of disaster research* (pp. 258–274). Springer.
- Peacock, W. G., Gladwin, H., & Morrow, B. H. (2012). *Hurricane Andrew: Ethnicity, gender and the sociology of disasters*. Routledge.
- Peacock, W. G., Ragsdale, A. K. (1997). Social systems, ecological networks and disasters: Toward a socio-political ecology of disasters. In W. G. Peacock, H. Gladwin & B. H. Morrow (Eds.), *Hurricane Andrew: Ethnicity, gender and the sociology of disasters* (pp. 20–35). London: Routledge.
- Peduzzi, P., & Herold, H. D. C. (2005). Mapping disastrous natural hazards using global datasets. *Natural Hazards*, 35(2), 265–289.
- Pejanović, L. S. (2015). Posledice nato agresije na Saveznu Republiku Jugoslaviju. *Civitas*, 5(1), 33–53.

- Peland, C. (1982). *Disaster and Social Order; Theoretical Problems in Disaster Research*. Italy: Institute of International Sociology.
- Penton, D., & Overton, I. (2007). *Spatial modelling of floodplain inundation combining satellite imagery and elevation models*. Paper presented at the MODSIM 2007 International Congress on Modelling and Simulation, Modelling and Simulation Society of Australia and New Zealand CSIRO, Clayton south, Vic, Australia.
- Perkins, A., & Popovic, T. (2002). *Public health in the time of bioterrorism*. New Jersy: Emerg Infektc Dis.
- Perry, R. W. (2007). What is a Disaster? In *Handbook of disaster research* (pp. 1–15). Springer.
- Perry, R. W., & Quarantelli, E. L. (2005). *What is a disaster?: New answers to old questions*. Xlibris Corporation.
- Petal, M. (2009). Education in disaster risk reduction. *Disaster management*, 285–301.
- Peterson, D. W. (1996). Mitigation measures and preparedness plans for volcanic emergencies. In *Monitoring and mitigation of volcano hazards* (pp. 701–718). Springer.
- Peterson, M. (2017). *An introduction to decision theory*. Cambridge University Press.
- Peterson, M. J. (2009). Case study: Bhopal plant disaster. Appendix A: Chronology. *International Dimensions of Ethics Education*.
- Pfefferbaum, R. L., Pfefferbaum, B., Van Horn, R. L., Klomp, R. W., Norris, F. H., & Reissman, D. B. (2013). The communities advancing resilience toolkit (CART): An intervention to build community resilience to disasters. *Journal of public health management and practice*, 19(3), 250–258.
- Phillips, B. D. (1990). *Gender as a variable in emergency response*. Paper presented at the The Loma Prieta Earthquake: Studies in Short Term Impacts., Boulder CO.
- Phillips, B. D. (2015). *Disaster recovery*. CRC press.
- Phillips, B., & Jenkins, P. (2010). The roles of faith-based organizations after Hurricane Katrina. In R. P. Kilmer, V. Gil-Rivas, R. G. Tedeschi, & L. G. Calhoun (Eds.), *Helping families and communities recover from disaster: Lessons learned from hurricane Katrina and its aftermath* (pp. 215–238). American Psychological Association.

- Pickle, E. (2011). *GeoNode: Open Source, SDI and Risk Assessment*. Paper presented at the Geospatial Crossroads@ GI_Forum'11. Salzburg: Proceedings of the Geoinformatics Forum.
- Pine, J. (2008). *Natural hazards analysis: reducing the impact of disasters*. CRC Press.
- Planning, Response, and Recovery for Companies of All Sizes. October. Washington, DC: FEMA. Retrieved August 29, 2008 from: <http://www.fema.gov/pdf/library/bizindst.pdf>.
- Plapp, T. & Werner U. (2004). Understanding risk perception from natural hazards: Examples from Germany. In Ammann J. W., Dannenmann S., & Vulliet L. (Eds.), *RISK21: Coping with risks due to natural hazards in the 21st century*. London: CRC.
- Plested, B. A., Edwards, R. W., & Jumper-Thurman, P. (2006). *Community readiness: A handbook for successful change*. Fort Collins, CO: Tri-Ethnic Center for Prevention Research.
- Plested, B., Smitham, D. M., Jumper-Thurman, P., Oetting, E. R., & Edwards, R. W. (1999). Readiness for drug use prevention in rural minority communities. *Substance use & misuse*, 34(4–5), 521–544.
- Poljanšek, K., Marin Ferrer, M., De Goeve, T., & Clark, I. (Eds.). (2017). *Science for disaster risk management 2017: Knowing better and losing less* (EUR 28034 EN). Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Porfiriev, B. N. (2005). Issues in the definition and delineation of disasters and disaster areas. In *What is a Disaster?* (pp. 69–88). Routledge.
- Prabhakar S. V. R. K., Srinivasan A. & Shaw R. (2009). Climate change and local level disaster risk reduction planning: Need, opportunities and challenges. *Mitig Adapt Strateg Glob Change*, 14, 7–33.
- Preet, V. (2006). *Natural hazards and disaster management. A supplementary Textbook in Geography Class IX on unit 11: Natural hazards and disaster*.
- Prince, D. (1925). The inverter. *General electric review*, 28(10), 676–681.
- Prockop, L. D. (2006). Weapons of mass destruction: Overview of the CBRNEs (chemical, biological, radiological, nuclear, and explosives). *Journal of the neurological sciences*, 249(1), 50–54.
- Prohaska, S., Ilić, A., Miloradović, B., & Petković, T. (2009). Identifikacija i klasifikacija istorijskih poplava u Srbiji. *Glasnik Srpskog geografskog društva*, 89(4), 191–199.

- Quarantelli, E. L. (1988). Disaster crisis management: A summary of research findings. *Journal of management studies*, 25(4), 373–385.
- Quarantelli, E. L. (1999). *The disaster recovery process: What we know and do not know from research*. Preliminary paper 286. University of Delaware, Disaster Research Center.
- Quarantelli, E. L. (2000). Disaster research. In E. Borgatta, & R. Montgomery (Eds.), *Encyclopedia of sociology* (pp. 682–688). New York: Macmillan.
- Quarantelli, E. L. (2000). *Emergencies, disasters and catastrophes are different phenomena*. In.
- Quarantelli, E. L. (2005). *What is a disaster?: A dozen perspectives on the question*. Routledge.
- Quarantelli, E. L. (2005a b). *Catastrophes are different from disasters: some implications for crisis planning and managing drawn from Katrina*. Paper presented at the Online forum and essays]—Social Science Research Council.
- Quarantelli, E. L., & Dynes, R. R. (1977). Response to social crisis and disaster. *Annual review of sociology*, 3(1), 23–49.
- Quarantelli, E. L., & Perry, R. (2005). A social science research agenda for the disasters of the 21st century: Theoretical, methodological and empirical issues and their professional implementation. *What is a disaster*, 325–396.
- Rambaud, B., Taillandier, T., Limam, A., Mazars, J., & Daudeville, L. (2002). Quantification de la sollicitation avalancheuse par analyse en retour du comportement de structures métalliques. Projet RGCU–Prane,12.
- Ranke, U. (2016). *Natural disaster risk management*. Springer.
- Rapin, F. (2002). *A new scale for avalanche intensity*. Paper presented at the International Snow Science Workshop.
- Rautela, P. (2005). Indigenous technical knowledge inputs for effective disaster management in the fragile Himalayan ecosystem. *Disaster prevention and management*, 14(2), 233–241.
- Rautela, P. (2006). Redefining disaster: need for managing accidents as disasters. *Disaster Prevention and Management*, 15(5), 799–809.
- Ravallion, M. (2010). *Mashup indices of development*. The World Bank.
- Rejeski, D. (1993). GIS and risk: A three-culture problem. *Environmental modeling with GIS*, 318–331.
- Rhodes, R. (2012). *The making of the atomic bomb*. Simon and Schuster.

- Richardson, B. (1994). Socio-technical disasters: profile and prevalence. *Disaster prevention and management*, 3(4), 41–69.
- Riley, J., & Meadows, J. (1997). The role of information in disaster planning: a case study approach. *Disaster prevention and management*, 6(5), 349–355.
- Ristanović, E. (2015). Infectious agents as a security challenge: Experience of typhus, variola and tularemia outbreaks in Serbia. *Bezbednost*, 57(2), 5–20.
- Ristanović, E., Gligić, A., Atanasievska, S., Protić-Djokić, V., Jovanović, D., & Radunović, M. (2016). Smallpox as actual biothreat: lessons learned from its outbreak in ex-Yugoslavia in 1972. *Annali dell'Istituto Superiore di Sanità*, 52(4), 587–597.
- Rockström, J. (2003). Resilience building and water demand management for drought mitigation. *Physics and Chemistry of the Earth, Parts A/B/C*, 28(20–27), 869–877.
- Rodríguez, H., Kennedy, P., Quarantelli, E. L., Ressler, E., & Dynes, R. (2009). *Handbook of disaster research*. Springer Science & Business Media.
- Rodríguez, H., Quarantelli, E. L., Dynes, R. R., Andersson, W. A., Kennedy, P. A., & Ressler, E. (2006). *Handbook of disaster research*. Springer.
- Rogers, R. W. (1975). A protection motivation theory of fear appeals and attitude change. *The journal of psychology*, 91(1), 93–114.
- Rogers, R. W. (1983). Cognitive and psychological processes in fear appeals and attitude change: A revised theory of protection motivation. *Social psychophysiology: A sourcebook*, 153–176.
- Rohrmann, B. (2008). *Risk perception, risk attitude, risk communication, risk management: A conceptual appraisal*. University of Melbourne.
- Rojek, J., & Smith, M. R. (2007). Law enforcement lessons learned from Hurricane Katrina. *Review of policy research*, 24(6), 589–608.
- Ronan, K. R., Alisic, E., Towers, B., Johnson, V. A., & Johnston, D. M. (2015). Disaster preparedness for children and families: A critical review. *Current Psychiatry Reports*, 17(7), 1–9.
- Rose, A., & Guha, G.-S. (2004). Computable general equilibrium modeling of electric utility lifeline losses from earthquakes. In *Modeling spatial and economic impacts of disasters* (pp. 119–141). Springer.
- Roth S., R. J., & Kunreuther, H. (1998). *Paying the price: The status and role of insurance against natural disasters in the United States*. Joseph Henry Press.

- Salamat, B., Jackson, T., Gal, A., & Franz, M. (2009). *Orchestra: intrusion detection using parallel execution and monitoring of program variants in user-space*. Paper presented at the Proceedings of the 4th ACM European conference on Computer systems.
- Sättele, M. (2015). *Quantifying the Reliability and Effectiveness of Early Warning Systems for Natural Hazards*. München: Technische Universität.
- Schneid, D., Thomas, L., & Larry, L. (2001). *Disaster management and preparedness*. New York: D. S. Thomas Lewis Publisher
- Schorr, J. K. (1987). Some contributions German Katastrophenoziologie can make to the sociology of disaster. *International journal of mass emergencies and disasters*, 5, 115–135.
- Schram, T. H. (2003). *Conceptualizing qualitative inquiry: Mindwork for fieldwork in education and the social sciences*. Prentice Hall.
- Schulze, K., Lorenz, D. F., Wenzel, B., & Voss, M. (2015). *Disaster myths and their relevance for warning systems*. Paper presented at the ISCRAM.
- Search, I., & Group, R. A. (2006). *INSARAG guidelines and methodology*.
- Sen, A. (1981). *Poverty and famines: An essay on entitlement and deprivation*. Oxford University Press.
- Shaluf, I. M. (2007a). Disaster types. *Disaster prevention and management*, 16(5), 704–717.
- Shaluf, I. M. (2007b). An overview on the technological disasters. *Disaster prevention and management*, 16(3), 380–390.
- Shaw, R., & Goda, K. J. D. (2004). From disaster to sustainable civil society: the Kobe experience. *Disasters*, 28(1), 16–40.
- Shaw, R., & Sharma, A. (2011). *Climate and disaster resilience in cities*. Emerald Group Publishing.
- Shaw, R., Sharma, A., & Takeuchi, Y. (2009). *Indigenous knowledge and disaster risk reduction*. Nova Science Publishers, Inc.
- Shaw, R., Shiwaku, K., & Takeuchi, Y. (2011). *Disaster education*. Emerald.
- Shinfuku, N., Sugawara, S., & Yanaka, T. (2013). Mental health in the city of Kobe, Japan. *Mental health in our future cities. Maudsley monograph*, 42, 125–146.
- Shiwaku, K., Shaw, R., Kandel, R. C., Shrestha, S. N., & Dixit, A. M. (2007). Future perspective of school disaster education in Nepal. *Disaster Prevention and Management*, 16(4), 576–587.
- Shneid, D. (2001a b). *Disaster management and preparedness*. CRS Press LLS.

- Simonović, S. P. (2011). *Systems approach to management of disasters: Methods and applications*. John Wiley & Sons.
- Simpson, D. M. (2001). Community emergency response training (CERTs): A recent history and review. *Natural hazards review*, 2(2), 54–63.
- Simpson, R. H., & Saffir, H. J. W. (1974). The hurricane disaster potential scale. *Weatherwise*, 27(4), 169–186.
- Sioutas, M. V. (2003). Tornadoes and waterspouts in Greece. *Atmospheric research*, 67–68, 645–656.
- Skorga, P., Persell, D. J., Arangie, P., Gilbert-Palmer, D., Winters, R., Stokes, E. N., & Young, C. (2003). Caring for victims of nuclear and radiological terrorism. *The Nurse Practitioner*, 28(2), 24–41.
- Škundrić, S., Vukovojac, S., Miladinović, N., & Milosavljević, S. (2005). Wind velocity-vector instrument. (17), 9–17.
- Slović, P. (1993). Perceived risk, trust, and democracy. *Risk Analysis*, 13(6), 675–682.
- Slovic, P., & Weber, E. (2002). Perception of risk posed by extreme events. Paper presented at the Conference Risk Management strategies in an Uncertain World, Palisades, New York, April 12–13, 2002.
- Slovic, P., Fischhoff, B., & Lichtenstein, S. (1977). Behavioral decision theory. *Annual review of psychology*, 28(1), 1–39.
- Smith, D. H. (1994). Determinants of voluntary association participation and volunteering: A literature review. *Nonprofit and voluntary sector quarterly*, 23(3), 243–263.
- Smith, K. (2013). *Environmental hazards: Assessing risk and reducing disaster*. New York: Routledge.
- Smith, K., & Petley, D. N. (2009). *Environmental hazards: Assessing risk and reducing disaster*. London: Routledge.
- Smith, K., & Ward, R. (1998). *Floods: Physical processes and human impacts*. New York: John Wiley & Sons.
- Smith, L. C. (1997). Satellite remote sensing of river inundation area, stage, and discharge: A review. *Hydrological processes*, 11(10), 1427–1439.
- Snow, D. A. (2001). Extending and broadening Blumer's conceptualization of symbolic interactionism. *Symbolic interaction*, 24(3), 367–377.
- Society, R. (1983). *Risk assessment: Report of a Royal Society Study Group*. Royal Society.

- Son, J., & Wilson, J. (2012). Using normative theory to explain the effect of religion and education on volunteering. *Sociological Perspectives*, 55(3), 473–499.
- Sparks, P., Shepherd, R., & Frewer, L. J. (1995). Assessing and structuring attitudes toward the use of gene technology in food production: The role of perceived ethical obligation. *Basic and Applied Social Psychology*, 16(3), 267–285.
- Stacey, F. D., & Davis, P. M. (2008). *Physics of the Earth*. Cambridge University Press.
- Stefanović, M., Gavrilović, Z., & Bajčetić, R. (2014). *Lokalna zajednica i problematika bujičnih poplava*. OEBS, Misija u Srbiji.
- Stephenson, R., & Anderson, P. S. (1997). Disasters and the information technology revolution. *Disasters*, 21(4), 305–334.
- Stern, N. (2008). The economics of climate change. *American Economic Review*, 98(2), 1–37.
- Stocks, B. J., Lynham, T., Lawson, B., Alexander, M., Wagner, C. V., McAlpine, R., & Dube, D. J. (1989). Canadian forest fire danger rating system: An overview. *The forestry chronicle*, 65(4), 258–265.
- Stockwell, J. R., Sorensen, J. W., Eckert, J. W., & Carreras, E. M. (1993). The US EPA geographic information system for mapping environmental releases of toxic chemical release inventory (TRI) chemicals. *Risk analysis*, 13(2), 155–164.
- Stoimenov, L., Stanimirović, A., Milosavljević, A., & Živković, R. (2012). Emergency management using GIS technology.
- Stojaković, M. (2007). *Verovatnoća, statistika i slučajni procesi*. Novi Sad: Simbol.
- Stoltzman, J. P., Lidstone, J., & Dechano, L. M. (2004). *International perspectives on natural disasters: Occurrence, mitigation, and consequences* (Vol. 21). Springer Science & Business Media.
- Stumpenhorst, M., Stumpenhorst, R., & Razum, O. J. (2011). The UN OCHA cluster approach: Gaps between theory and practice. *Journal of public health*, 19(6), 587–592.
- Subramaniam, C., Ali, H., & Mohd Shamsudin, F. (2012). Influence of physical ability on initial emergency response performance. *Disaster prevention and management*, 21(5), 556–571.
- Sudar, S., Aleksandar, I., & Cvetković, V. (2016). *Environmental and social management framework (esmf) for fostering environmental protection and*

- security in Drina river basin riparian countries.* Paper presented at the Paper presented at the 7th International Scientific Contemporary Trends in Social Control of Crime.
- Sundein, R. A., Raskoff, S. A., & Garcia, M. C. (2007). Differences in perceived barriers to volunteering to formal organizations: Lack of time versus lack of interest. *Nonprofit Management and Leadership*, 17(3), 279–300.
- Szalay, L. B., Inn, A., Vilov, S. K., & Strohl, J. B. (1996). *Regional and demographic variations in public perceptions related to emergency preparedness*. Bethesda, Md.: Institute for Comparative Social and Cultural Studies.
- Taylor, E. R. (2000). *Are we prepared for terrorism using weapons of mass destruction?* Cato Institute: Policy Analysis (387).
- The EU Internal Security Strategy in Action: *Five steps toward a more secure Europe*, COM (2010) 673 final, Bruxelles, 22 November 2010.
- Thouret, J. C. (1999). Urban hazards and risks, consequences of earthquakes and volcanic eruptions: An introduction. *GeoJournal*, 49(2), 131–135.
- Thywissen, K. (2006). *Components of risk: a comparative glossary*. UNU-EHS.
- Tierney, K. J., Lindell, M. K., & Perry, R. W. (2002). Facing the unexpected: Disaster preparedness and response in the United States.
- Tierney, K., & Bruneau, M. (2007). *Conceptualizing and measuring resilience: A key to disaster loss reduction*. TR news (250).
- Timins, J. K., & Lipoti, J. A. (2003). Radiological terrorism. *The journal of the Medical Society of New Jersey*, 100(6), 14–21; quiz 22–14.
- Tinniswood, A. (2011). *By permission of heaven: the story of the Great Fire of London*. Random House.
- Tiwari, A. (2015). *The capacity crisis in disaster risk management*. Springer.
- Tobin, G. A. (1999). Sustainability and community resilience: the holy grail of hazards planning? *Global Environmental Change Part B: Environmental Hazards*, 1(1), 13–25.
- Tobin, G. A., & Montz, B. E. (2004). Natural hazards and technology: vulnerability, risk, and community response in hazardous environments. In *Geography and technology* (pp. 547–570): Springer.
- Tomio, J., Sato, H., Matsuda, Y., Koga, T., & Mizumura, H. (2014). Household and community disaster preparedness in Japanese provincial city: A population-based household survey. *Advances in Anthropology*, 4(2), 68–77.

- Torr, J. D. (2005). *Weapons of Mass Destruction: Opposing Viewpoints*. Greenhaven Press.
- Toth, I., Čemerin, D., & Vitas, P. (2011). *Osnove zaštite i spašavanja od katastrofa*. Velika Gorica: Veleučilište.
- Tran, P., Shaw, R., Chantry, G., & Norton, J. (2009). GIS and local knowledge in disaster management: a case study of flood risk mapping in Viet Nam. *Disasters*, 33(1), 152–169.
- Tschoegl, L., Below, R., & Guha-Sapir, D. (2006). *An analytical review of selected data sets on natural disasters and impacts*. Louvain: Centre for Research on the Epidemiology of Disasters.
- Türkeş, M., Sümer, U. J. T., & Climatology, A. (2004). Spatial and temporal patterns of trends and variability in diurnal temperature ranges of Turkey. *Theoretical and applied climatology*, 77(3–4), 195–227.
- Turner, R. H., Nigg, J. M., & Paz, D. H. (1986). *Waiting for disaster: Earthquake watch in California*. University of California Press.
- Turner, R. H., Nigg, J. M., & Young, B. S. (1981). *Community response to earthquake threat in Southern California*. Los Angeles: Institute for Social Science Research. University of California.
- Turner, R., Nigg, J., Paz, D., & Young, B. (1980). *Community response to earthquake threat in Southern California. Part four: Awareness and concern in the public*. Los Angeles: Institute for Social Science Research: University of California.
- Twigg, D., & Duffield, C. (2009). A review of workload measures: a context for a new staffing methodology in Western Australia. *International journal of nursing studies*, 46(1), 132–140.
- Twigg, J. (2007). *Characteristics of a disaster-resilient community: a guidance note*.
- Ullman, R. H. (1983). Redefining security. *International security*, 8(1), 129–153.
- Underwood, S. (2010). Improving disaster management. *Communications of the ACM*, 53(2), 18–20.
- Ursano, R. J., Fullerton, C. S., & Norwood, A. E. (2003). *Terrorism and disaster hardback: Individual and community mental health interventions*. Cambridge University Press.
- Van Dissen, R., & McVerry, G. (1994). *Earthquake hazard and risk in New Zealand*. Paper presented at the Natural hazard management workshop.

- Van Wagner, C. (1987). *Development and structure of the Canadian forest fire weather index system* (Vol. 35). Ottawa: Canadian Forestry Service.
- Van Westen, C. J. (2013). Remote sensing and GIS for natural hazards assessment and disaster risk management. *Treatise on Geomorphology*, 3, 259–298.
- Velasquez, M., Andre, C., Shanks, T., & Meyer, M. J. (1987). What is Ethics? *Issues in Ethics*, 11.
- Vukoje, J. J. C. (2012). Основне функције савремене породице. *Svarog*, 1(4), 137–144.
- Walker, B., Holling, C. S., Carpenter, S., & Kinzig, A. (2004). Resilience, adaptability and transformability in social–ecological systems. *Ecology and society*, 9(2), 5.
- Wallace, A. F. (1956). *Tornado in Worcester: An exploratory study of individual and community behavior in an extreme situation*. National Academy of Sciences, National Research Council.
- Wallemacq, P. (2018). *Economic losses, poverty & disasters: 1998-2017*. Centre for Research on the Epidemiology of Disasters, CRED.
- Waltz, K. N. (1981). The spread of nuclear weapons: More may be better. *The Adelphi papers*, 21(171).
- Waugh, D. (2001). *Geography: an integrated approach*. New York: Nelson Thornes.
- Weber, E. U. (2006). Experience-based and description-based perceptions of long-term risk: Why global warming does not scare us (yet). *Climatic Change*, 77(1), 103–120.
- Weber, R. O., Talkner, P., Auer, I., Böhm, R., Gajić-Čapka, M., Zaninović, K., & Faško, P. (1997). 20th-century changes of temperature in the mountain regions of Central Europe. In *Climatic change at high elevation sites* (pp. 95–112). Springer.
- Wedawatta, G. (2012). Resilience and adaptation of small and medium sized enterprises to flood risk. *Disaster prevention and management*, 21(4), 474–488.
- Weinstein, N. D. (1989). Effects of personal experience on self-protective behavior. *Psychological bulletin*, 105(1), 31.
- Welle, T., & Birkmann, J. (2015). The World Risk Index—An approach to assess risk and vulnerability on a global scale. *Journal of extreme events*, 2(01), 1550003.

- Wenger, D. E. (1978). Community response to disaster: functional and structural alterations. *Disasters: Theory and research*, 17–47.
- Wenger, D. E., & Friedman, B. J. (1986). Local and national media coverage of disaster: A content analysis of the print media's treatment of disaster myths. *International journal od mass emergencies and disasters*, 4(3), 27–50.
- Wenger, D., & Quarantelli, E. (1988). *Disaster analysis: Police and fire departments. Final report on Phase II*. Federal Emergency Management Agency.
- Werritty, A., Houston, D., Ball, T., Tavendale, A., & Black, A. (2007). *Exploring the social impacts of flood risk and flooding in Scotland*. Scottish Executive Edinburgh.
- White, B. (2007). *Disaster preparedness in the United States*. Humboldt state university.
- White, G. F. (1974). *Natural hazards, local, national, global*. Oxford University Press.
- Wijkman, A., & Timberlake, L. (1984). *Natural disasters: Acts of God or acts of man?* ERIC.
- Wilhite, D. A. (1993). *Drought assessment, management and planning: theory and case studies*. Kluwer Academic Publishers.
- Williams, L. R. R., & Kapustka, L. A. (2000). Ecosystem vulnerability: a complex interface with technical components. *Environmental toxicology and chemistry*, 19(4), 1055–1058.
- Wilson, J. Q. (1978). *Varieties of police behavior*. Harvard University Press.
- Win, T. D., & Masum, A. (2006). *Weapons of mass destruction*. Bangkok: Faculty of Science and Technology.
- Winderl, T. (2014). *Disaster resilience measurements: Stocktaking of ongoing efforts in developing systems for measuring resilience*. United Nations development programme.
- Wirz, C., & Egger, E. (2005). Use of nuclear and radiological weapons by terrorists? *International Review of the Red Cross*, 87(859), 497–510.
- Wisner, B., & Luce, H. R. (1993). Disaster vulnerability: scale, power and daily life. *GeoJournal*, 30(2), 127–140.
- World Economic Forum (2000). *Pilot environmental sustainability index: An initiative of the global leaders for tomorrow environment task force*. Annual meeting 2000, Davos, Switzerland, in collaboration with Yale University and Columbia University.

- Worth, M. F., & McLuckie, B. F. (1977). *Get to high ground! The warning process in the Colorado floods June 1965*. Series/Report no.: Historical & Comparative, 3. Disaster Research Center.
- Wright, J. D., & Rossi, P. H. (1981). The politics of natural disaster: state and local elites. In J. D. Wright & P. H. Rossi (Eds.), *Social science and natural hazards* (pp. 45–68). Cambridge, MA: Abt Books.
- Xin, J., & Huang, C. (2013). Fire risk analysis of residential buildings based on scenario clusters and its application in fire risk management. *Fire safety journal*, 62, 72–78.
- Yan, Z., Jones, P., Davies, T., Moberg, A., Bergström, H., Camuffo, D., & Verhoeve, T. (2002). Trends of extreme temperatures in Europe and China based on daily observations. In *Improved understanding of past climatic variability from early daily European instrumental sources* (pp. 355–392). Springer.
- Yang, S., & Chen, Y. (1999). Classification of disaster loss based on the fuzzy pattern recognition theory. *Journal of natural disasters*, 8, 56–60.
- Zakour, M. J., & Gillespie, D. F. (2013). Community disaster vulnerability. New York: Springer.
- Zerger, A., & Smith, D. I. (2003). Impediments to using GIS for real-time disaster decision support. *Computers, environment and urban systems*, 27(2), 123–141.
- Zhang, J.-Q., Okada, N., & Tatano, H. (2006). Integrated natural disaster risk management: comprehensive and integrated model and Chinese strategy choice. *Journal of natural disasters*, 15(1).
- Zheng, J., Wang, W.C., Ge, Q., Man, Z., & Zhang, P. (2006). Precipitation variability and extreme events in eastern China during the past 1500 years. *Terrestrial atmospheric and oceanic sciences*, 17(3).
- Zhou, H., Wan, J., & Jia, H. (2010). Resilience to natural hazards: a geographic perspective. *Natural Hazards*, 53(1), 21–41.
- Zimmerman, P., & Cheryl, L. (2004). Dirty bombs: The threat revised. Washington: National Defense University.
- Živanović, S. (2012). Modelovanje правца шијенja шумског поžара с цијем предикције. *Nauka, bezбедност, politika*, 17(2), 163–171.

- Алексић, П. и Јанчић, Г. (2011). Заштита шума од шумских пожара у Јавном предузећу „Србијашуме”. *Шумарство*, (1–2), 95–110.
- Андрејић, М., Миленковић, М. и Соколовић, В. (2010). Логистички информациони систем. *Војнотехнички гласник*, 58(1), 33–61.
- Бошковић, Д. и Цветковић, В. (2017). *Процена ризика у спречавању извешења кривичних дела експлозивним материјама*. Београд: Криминалистичко-полицијска академија.
- Варга, С. и Бабић-Младеновић, М. (2001). Заштита од поплава у Србији: нови приступ. У *Управљање водним ресурсима Србије*. Београд: Институт за водопривреду „Јарослав Черни”.
- Васић, М. (1992). *Шумски пожари*. Београд: Србијашуме.
- Веселиновић, М. и Миленковић, С. (2007). *Превенција шумских пожара*. Београд: Институт за шумарство.
- Вилијамс, П. Д. (2012). *Увод у студије безбедности*. Београд: Службени гласник и Факултет безбедности Универзитета.
- Влада Републике Србије (2014). *Извештај о елементарној непогоди – поплави која је задесила Републику Србију и мерама које су предузете ради спасавања становништва и одбране угрожених места од поплава*.
- Гавриловић, Л. (1981). *Поплаве у Србији у XX веку: узроци и последице*. Београд: Српско географско друштво (посебно издање 52).
- Драгићевић, С. и Филиповић, Д. (2009). *Природни услови и непогоде у планирању и заштити простора*. Београд: Географски факултет Универзитета.
- Драгићевић, С. и Филиповић, Д. (2016). *Природни услови и непогоде у планирању и заштити простора* (2., допуњено издање). Београд: Географски факултет Универзитета.
- Драгићевић, С., Филиповић, Д., Костадинов, С., Николић, Ј. и Стојановић, Б. (2009). *Заштита од природних непогода и технолошких удеса: Стратегија просторног развоја Републике Србије*. Београд: Географски факултет Универзитета.
- Зарић, М. (2014). *Метеоролошка анализа временске непогоде која је изазвала обилне кише у мају 2014. године у Србији*. Београд: Елементарне непогоде и ванредне ситуације.

- Јаковљевић, В. (2011). *Цивилна заштита Републике Србије*. Београд: Факултет безбедности.
- Јаковљевић, В., Цветковић, В. и Гачић, Ј. (2015). *Природне катастрофе и образовање*. Београд: Факултет безбедности Универзитета.
- Јованов, Р., Оцокољић, Д., Јевтовић, Г. и Шикања, Д. (1995). *Основи превентивне заштите од пожара и експлозије*. Београд: Виша школа унутрашњих послова.
- Јовић, Р. (1999). *Основе атомско-биолошко-хемијске одбране и заштите*. Београд: Факултет одбране и заштите Универзитета.
- Јурјевић, П., Вулетић, Д., Грачан, Ј. и Селетковић, Г. (2009). Шумски пожари у Републици Хрватској 1992–2007. *Шумарски лист*, (1–2).
- Клајн, И. и Шипка, М. (2006). *Велики речник страних речи и израза*. Нови Сад: Прометеј.
- Липовац, К. (2008). *Безбедност саобраћаја*. Београд: Криминалистичко-полицијска академија.
- Мијалковић, С. (2011). *Национална безбедност*. Београд: Криминалистичко-полицијска академија.
- Миладиновић, С., Цветковић, В. и Милашиновић, С. (2018). *Управљање ризицима у кризним ситуацијама изазваним клизиштима*. Београд: Криминалистичко-полицијска академија.
- Милојковић, Б. и Млађан, Д. (2010). Адаптивно управљање заштитом и спасавањем од поплава и бујица-прилагођавање поплавном ризику. *Безбедност*, 52(1), 172–237.
- Милосављевић, Б. (2015). Међународна сарадња у области смањења ризика од катастрофа. *Правни записи*, 6(1), 52–84.
- Млађан, Д. (2015). *Безбедност у ванредним ситуацијама*. Београд: Криминалистичко-полицијска академија.
- Млађан, Д. и Цветковић, В. (2011). *Систем обуке припадника Сектора за ванредне ситуације Министарства унутрашњих послова Републике Србије*. Национална конференција с међународним учешћем „Заштита на раду у XXI веку: терорија и пракса”, Тара, 4–8. октобар 2011.
- Мумовић, Н. и Цветковић, В. (2019). Чиниоци утицаја на доношење одлука о спровођењу евакуације у условима катастрофа изазваних пожарима у стамбеним објектима: студија случаја. *Војно дело*, 71(7).

- Петковић, С. и Костадинов, С. (2015). *Обезбеђивање континуитета пословања у случају опасности од природних катастрофа*. Београд: Унија послодаваца Србије.
- Петровић, А. М. (2014). *Фактори настанка бујичних поплава у Србији*. Докторска дисертација. Београд. Шумарски факултет Универзитета.
- Петровић, Д. и Манојловић, П. (2003). *Геоморфологија*. Београд: Географски факултет Универзитета.
- Радић, В. (2011). *Опасне материје*. Београд: Пан-пласт.
- Ракићевић, Т. (1988). Регионални распоред суше у СР Србији. *Гласник Српског географског друштва*, (68), 9–18.
- Ристић, Ж. (1983). *Увод у методологију истраживања*. Београд: Факултет народне одбране Универзитета.
- Ракићевић, Т. (1988). Регионални распоред суше у СР Србији. *Гласник Српског географског друштва*, св, 68, 9-18.
- Савић, С., Станковић, М. и Анђелковић, Б. (2005). Превентивно инжењерство: системско инжењерство ризика. *Истраживања и пројектовања за привреду*, 3, 17–28.
- Сврдлин, М. и Џветковић, В. (2019). Мобилни комуникациони системи и апликације од значаја за интегрисано управљање катастрофама. *Војно дело*, 71(7).
- Спасић, Д. и Аврамовић, Д. (2008). Штете на шумама проузроковане активностима човека. *Зборник радова Еколошка истина*, 8.
- Стојаковић, М. (2007). *Вероватноћа, статистика и случајни процеси*. Нови Сад: Симбол.
- Стојановић, Р. (1984). *Заштита и спасавање људи и материјалних добара у ванредним ситуацијама*. Београд: Војноиздавачки завод.
- Тодоровић, Н., Врачевић, М., Рихтер, Л. Р., Богдановић, Н., Калашић, А. М., Милорадовић, С. и Јанковић, Б. (2018). *Пихосоцијална подршка у несрећама: Приручник за професионалице и волонтере Црвеног крста Србије*. Београд: Црвени крст Србије.
- Трбојевић, Ј., Оташевић, Б. и Митровић, Д. (2015). Мотивација и емпатија као корелати помагачког понашања током поплава у Србији 2014. године. *Примењена психологија*, 8(3), 227–244.
- Ђитић, Б. П. и Павловић, В. Ж. (2007). Концепт спремности заједнице за превентивно деловање. *Социологија*, 49(2), 128–145.

- Цветковић, В. (2012). Управљање у ванредним ситуацијама изазваним злоупотребом оружја за масовно уништавање. Мастер рад. Београд: Криминалистичко-полицијска академија.
- Цветковић, В. (2013а). Интервенционо-спасилачке службе у ванредним ситуацијама. Београд: Задужбина Андрејевић.
- Цветковић, В. (2013б). Могућности злоупотребе биолошког оружја у терористичке сврхе. *Безбедност*, 55(1), 122–140.
- Цветковић, В. (2014а). Геопросторна и временска дистрибуција вулканских ерупција. *Наука, безбедност, полиција*, 19(2), 153–171.
- Цветковић, В. (2015). Фактори утицаја на знање и перцепцију ученика средњих школа у Београду о природним катастрофама иззваним клизиштима. *Безбедност*, 57(1), 32–51.
- Цветковић, В. (2015а). Спремност грађана за реаговање на природну катастрофу иззвану поплавом у Републици Србији. Докторска дисертација. Београд: Факултет безбедности Универзитета.
- Цветковић, В. (2015б). Спремност за реаговање на природну катастрофу: преглед литературе. *Безбедност, полиција и грађани*, 11(1–2), 165–183.
- Цветковић, В. (2015с). Феноменологија природних катастрофа: теоријско одређење и класификација природних катастрофа. *Безбедност, полиција и грађани*, 11(3–4), 311–335.
- Цветковић, В. (2016). Полиција и природно иззване катастрофе. Београд: Задужбина Андрејевић.
- Цветковић, В. (2016). Компаративна анализа оцене ефикасности реаговања полиције, војске и ватрогасно-спасилачких јединица у природно иззваним катастрофама. Београд: Криминалистичко-полицијска академија.
- Цветковић, В. (2017а). Методологија истраживања катастрофа и ризика: теорије, концепти и методе. Београд: Задужбина Андрејевић и Instant system.
- Цветковић, В. (2017б). Спремност грађана за реаговање у природно иззваним катастрофама иззваним поплавама у Републици Србији. *Војно дело*, 69(1), 153–190.
- Цветковић, В. (2017в). Кризне ситуације: припремљеност државе, локалне заједнице и грађана. *Војно дело*, 69(7), 122–136.
- Цветковић, В. (2017г). Перцепција ризика од природних катастрофа иззваних поплавама. *Војно дело*, 69(5), 160–175.

- Цветковић, В. (2017д). Препреке унапређењу спремности грађана за реаговање у природним катастрофама. *Војно дело*, 69(2), 132–150.
- Цветковић, В. (2018). Базе података о ризицима и информациони сервиси подршке одлучивању у ванредним ситуацијама. У *Зборник радова са Шестог саветовања о управљању ризицима*. Пожаревац: Висока техничка школа.
- Цветковић, В. (2018). Перцепција јавности о припремљености за биосферске катастрофе изазване епидемијама: импликације на процес управљања ризицима. *Безбедност*, 60(3), 5–25.
- Цветковић, В. (2019б). *Управљање ризицима и системи заштите и спасавања од катастрофа*. Београд: Научно-стручно друштво за управљање ризицима у ванредним ситуацијама.
- Цветковић, В. и Бошковић, Д. (2014). Анализа геопросторне и временске дистрибуције суша као природних катастрофа. *Безбедност*, 56(3), 148–165.
- Цветковић, В. и Катарина, А. (2019). Едукација грађана о смањењу ризика од катастрофа коришћењем мултимедијалних садржаја: друштвене игре, компјутерске игрице и симулације. *Војно дело*, 71(6), 122–151.
- Цветковић, В. и Милашиновић, С. (2017). Теорија угрожености и смањење ризика од катастрофа. *Култура полиса*, 14(33), 217–228.
- Цветковић, В. и Милојковић, Б. (2016). Утицај демографских фактора на ниво информисаности грађана о надлежностима полиције у природним катастрофама. *Безбедност*, 58(2), 5–35.
- Цветковић, В. и Петровић, Д. (2015). Интегрисано управљање природно иззваним катастрофама. У С. Мијалковић (Ур.), *Супротстављање савременом организованом криминалу и тероризму* (стр. 291–325). Београд: Криминалистичко-полицијска академија.
- Цветковић, В. и Поповић, М. (2011). Могућности злоупотребе оружја за масовно уништавање у терористичке сврхе. *Безбедност*, 53(2), 149–167.
- Цветковић, В. и Филиповић, М. (2017а). Испитивање знања ученика о правилном начину поступања за време природних катастрофа. *Безбедност, полиција и грађани*, 13(2), 105–120.
- Цветковић, В. и Филиповић, М. (2017б). *Припремљеност за реаговање на ризике од природних катастрофа: препоруке за унапређење безбедности грађана*. Београд: Задужбина Андрејевић.

- Цветковић, В. и Филиповић, М. (2017в). Последице природних катастрофа: фактори утицаја на перцепцију грађана Србије. *Ecologica*, 24(87), 572–578.
- Цветковић, В. и Филиповић, М. (2018). Испитивање ставова ученика о увођењу наставног предмета Безбедносна култура у средњим школама. *Култура полиса*, 15(35), 277–286.
- Цветковић, В. и Филиповић, М. (2019). Перцепција ризика о земљотресима у Републици Србији: теоријско-емпириска студија. *Војно дело*, 71(2), 142–157.
- Цветковић, В., Гачић, Ј. и Јаковљевић, В. (2016). Геопросторна и временска дистрибуција шумских пожара као природних катастрофа. *Војно дело*, 68(2), 108–127.
- Цветковић, В., Јаковљевић, В. и Станић, М. (2016). *Осигурање и смањење ризика од природних катастрофа. У Европске интеграције: правда, слобода и безбедност*. Београд: Криминалистичко-полицијска академија и Фондација „Ханс Зајдел”.
- Цветковић, В., Милојковић, Б. и Стојковић, Д. (2014). Анализа геопросторне и временске дистрибуције земљотреса као природних катастрофа. *Војно дело*, 66(2), 166–185.
- Цветковић, В., Поповић, М. и Садиуех, А. (2014). Могућности злоупотребе хемијског оружја у терористичке сврхе. У С. Мијалковић (Ур.), *Супротстављање савременом организованом криминалу и тероризму* (стр. 341–359). Београд: Криминалистичко-полицијска академија.
- Цветковић, В., Филиповић, М. и Гачић, Ј. (2019). *Збирка прописа из области управљања ризицима од катастрофа*. Београд: Научно стручно друштво за управљање ризицима у ванредним ситуацијама.
- Цветковић, В., Аксентијевић, В. и Ивовић, М. (2015). Улога Службе хитне медицинске помоћи у ванредним ситуацијама изазваним терористичким актима. У Д. Коларић (Ур.), *Супротстављање савременим облицима криминалитета: анализа стања, европски стандарди и мере за унапређење* (стр. 355–367). Београд: Криминалистичко-полицијска академија и Фондација „Ханс Зајдел”.
- Цветковић, В., Бошковић, Д., Јанковић, Б. и Андрић, С. (2019). *Перцепција ризика од ванредних ситуација*. Београд: Криминалистичко-полицијски универзитет.

- Чобељић, М., Капулица, Н., Мировић, В., Лако, Б., Булајић, Н., Ристановић, Е. и Лазић, Д. (2003). *Биолошко оружје*. Београд: Војноиздавачки завод.
- Шилова, Н., Кульба, В. (1998). Управление в чрезвычайных цитуациях. Москва: Российский Государственный Гуманитарный Университет.

Стратешка документа

- Национални програм заштите животне средине, *Службени гласник Републике Србије*, број 12/2010.
- Национална стратегија заштите и спасавања, *Службени гласник Републике Србије*, број 86/2011.
- Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добра, *Службени гласник Републике Србије*, број 33/2012.
- Национална стратегија одрживог развоја, *Службени гласник Републике Србије*, број 57/2008.
- Стратегија биолошке разноврсности Републике Србије за период од 2011. до 2018. године, *Службени гласник Републике Србије*, број 13/2011.
- Стратегија заштите од пожара за период 2012–2017. године, *Службени гласник Републике Србије*, број 21/2012.
- Стратегија националне безбедности Републике Србије*. (2009).

Законска регулатива у области смањења ризика од катастрофа

- Закон о безбедности и здрављу на раду, *Службени гласник Републике Србије*, број 113/2017.
- Закон о водама, *Службени гласник Републике Србије*, број 95/2018.
- Закон о Војсци Србије, *Службени гласник Републике Србије*, број 36/2018.
- Закон о добровољном ватрогаству, *Службени гласник Републике Србије*, број 87/2018.
- Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима, *Службени гласник Републике Србије*, број 101/2005.
- Закон о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима, *Службени гласник Републике Србије*, број 54/2015.

Закон о заштити животне средине, Службени гласник Републике Србије, број 14/2016.

Закон о заштити од јонизујућег зрачења и нуклеарној сигурности, Службени гласник Републике Србије, број 93/2012.

Закон о заштити од пожара, Службени гласник Републике Србије, број 87/2018.

Закон о заштити природе, Службени гласник Републике Србије, број 14/2016.

Закон о заштити становништва од заразних болести, Службени гласник Републике Србије, број 125/2004.

Закон о здравственој заштити, Службени гласник Републике Србије, број 107/2005.

Закон о истраживању несрећа у ваздушном, железничком и водном саобраћају, Службени гласник Републике Србије, број 66/2015.

Закон о јавном здрављу, Службени гласник Републике Србије, број 15/2016.

Закон о комуналним делатностима, Службени гласник Републике Србије, број 88/2011.

Закон о критичној инфраструктури, Службени гласник Републике Србије, број 87/2018.

Закон о локалној самоуправи, Службени гласник Републике Србије, број 47/2018.

Закон о метеоролошкој и хидролошкој заштити, Службени гласник Републике Србије, број 88/2010.

Закон о обнови након елементарне и друге непогоде, Службени гласник Републике Србије, број 112/2015.

Закон о одбрани, Службени гласник Републике Србије, број 36/2018.

Закон о планирању и изгради, Службени гласник Републике Србије, број 347/2019.

Закон о полицији, Службени гласник Републике Србије, број 87/2018.

Закон о пољопривредном земљишту, Службени гласник Републике Србије, број 95/2018.

Закон о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности, Службени гласник Републике Србије, број 10/2019.

Закон о рударству и геолошким истраживањима, Службени гласник Републике Србије, број 95/2018.

Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, *Службени гласник Републике Србије*, број 87/2018.

Закон о транспорту опасне робе, *Службени гласник Републике Србије*, број 104/2016.

Закон о транспорту опасног терета, *Службени гласник Републике Србије*, број 88/2011.

Закон о Црвеном крсту Србије, *Службени гласник Републике Србије*, број 107/2005.

Закон о шумама, *Службени гласник Републике Србије*, бр. 30/2010 и 95/2018.

Подзаконски акти у области смањења ризика од катастрофа

Правилник о врстама и количинама опасних материја, објектима и другим критеријумима на основу којих се сачињава План заштите од удеса и предузимају мере за спречавање удеса и ограничавање утицаја удеса на живот и здравље људи, материјална добра и животну средину, *Службени гласник Републике Србије*, број 8/2013.

Правилник о начину израде и садржају Плана заштите од пожара аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе и субјеката разврстаних у прву и другу категорију, *Службени гласник Републике Србије*, број 73/2010.

Правилник о начину израде и садржају Плана заштите од удеса, *Службени гласник Републике Србије*, број 41/2019.

Правилник о начину утврђивања вредности грађевинског дела објекта и начину обрачуна накнаде за склониште, *Службени гласник Републике Србије*, број 78/2012.

Правилник о обучавању, наставним плановима и програмима и нормативима наставних средстава и опреме за обучавање припадника цивилне заштите, *Службени гласник Републике Србије*, број 8/2013.

Правилник о организацији и начину употребе специјализованих јединица цивилне заштите, *Службени гласник Републике Србије*, број 26/2011.

Правилник о организовању заштите од пожара према категорији угрожености од пожара, *Службени гласник Републике Србије*, број 92/2011.

Правилник о посебној обуци и полагању стручног испита из области заштите од пожара, *Службени гласник Републике Србије*, број 25/2018.

Правилник о стручном испиту за израду процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања, *Службени гласник Републике Србије*, број 20/2019.

Правилник о техничким нормативима за изградњу објекта високоградње у сеизмичким подручјима, *Службени гласник Републике Србије*, број 52/1990.

Правилник о техничким нормативима за санацију, ојачање и реконструкцију објекта високоградње оштећених земљотресом и за реконструкцију и ревитализацију објекта високоградње, *Службени гласник СФРЈ*, број 52/1985.

Правилник о униформи и ознакама цивилне заштите, ознакама функција и специјалности и личној карти припадника цивилне заштите, *Службени гласник Републике Србије*, број 13/2013.

Правилник о условима које морају испуњавати правна лица регистрована за извођење посебне обуке за лица која раде на пословима заштите од пожар, *Службени гласник Републике Србије*, број 86/2011.

Упутство о Методологији израде и садржају процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања, *Службени гласник Републике Србије*, број 80/2019.

Уредба о висини и начину остваривања права на једнократну новчану помоћ, *Службени гласник Републике Србије*, број 98/2010.

Уредба о мерама безбедности нуклеарних објекта и нуклеарних материјала, *Службени гласник Републике Србије*, број 39/2014.

Уредба о мерама заштите од пожара при извођењу радова заваривања, резања и лемљења, *Службени гласник Републике Србије*, број 50/1979.

Уредба о начину ангажовања ствари за потребе заштите и спасавања и начину остваривања права на накнаду за коришћење истих, *Службени гласник Републике Србије*, број 10/2013.

Уредба о обавезним средствима и опреми за личну, узајамну и колективну заштиту од елементарних непогода и других несрећа, *Службени гласник Републике Србије*, број 37/2015.

Уредба о садржају и начину израде планова заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, *Службени гласник Републике Србије*, број 8/2011.

Уредба о саставу и начину рада штабова за ванредне ситуације, *Службени гласник Републике Србије*, број 98 /2010.

Уредба о спровођењу евакуације, *Службени гласник Републике Србије*, број 111/2009.

Уредба о утврђивању Општег плана за одбрану од поплава, *Службени гласник Републике Србије*, број 18/2019.

Уредба о утврђивању Плана за деловање у случају акцидента, *Службени гласник Републике Србије*, број 30/2018.

Научно-стручно друштво за управљање ризицима у ванредним ситуацијама

У складу с одредбама чл. 12 и 78 Закона о удружењима (Службени лист Републике Србије, број 51/09), на седници одржаној 15. јуна 2018. године основано је Научно-стручно друштво за управљање ризицима у ванредним ситуацијама. Оснивачкој скупштини овог удружења присуствовали су др Владимира М. Цветковић, доцент Факултета безбедности Универзитета у Београду, др Славољуб Драгићевић, редовни професор Географског факултета Универзитета у Београду, др Владимир Јаковљевић, редовни професор Факултета безбедности Универзитета у Београду, др Бобан Милојковић, редовни професор Криминалистичко-полицијског универзитета у Београду, др Јасмина Гачић, ванредни професор Факултета безбедности Универзитета у Београду, др Станимир Костадинов, редовни професор Шумарског факултета Универзитета у Београду, др Срђан Милашиновић, редовни професор Криминалистичко-полицијског универзитета у Београду, др Желимир Кешетовић, редовни професор Факултета безбедности Универзитета у Београду, др Драган Млађан, редовни професор Криминалистичко-полицијског универзитета у Београду, Марина Филиповић, докторанд Факултета безбедности Универзитета у Београду, Милосав Аврамов, специјалиста за безбедносни менаџмент у Управи за ванредне ситуације у Београду, и Милош Величковић, начелник за оперативно-логистичке послове Одељења логистике у Управи центра војномедицинских установа у Београду у саставу Управе за војно здравство Министарства одбране.

Научно-стручно друштво за управљање ризицима у ванредним ситуацијама (у даљем тексту Удружење) јесте невладино, непрофитно удружење, основано на неодређено време, ради унапређења постојећег фонда теоријских знања у области управљања ризицима у ванредним ситуацијама, спровођења квантитативно-квалитативних истраживања, организовања националних и међународних конференција, по-

кретања и вођења часописа, спровођења обука и процена ризика, као и других, академских активности у поменутој области. У складу с тим, циљеви Удружења обухватају следеће:

- 1) успостављање међународног научног часописа под називом *International Journal of Disaster Risk Management* на енглеском језику, који ће превасходно објављивати резултате оригиналних, квантитативних и квалитативних истраживања заинтересованих академских грађана из земље и из иностранства;
- 2) спровођење истраживања утемељених у квантитативној или квалитативној националној и међународној истраживачкој традицији у области управљања ризицима у ванредним ситуацијама;
- 3) припремање, конкурисање и реализација националних и међународних пројекта о различитим аспектима управљања ризицима у ванредним ситуацијама;
- 4) промовисање, осмишљавање, имплементација и унапређивање превентивних мера, с циљем јачања институционалних и ванинстицијоналних капацитета за реаговање у ванредним ситуацијама и, на темељу спроведених истраживања, осмишљавање кампања, програма и планова за јачање свести грађана о неопходности унапређења њихове припремљености за катастрофе;
- 5) организовање националних и међународних научних конференција о управљању ризицима у ванредним ситуацијама;
- 6) спровођење стручних процена ризика и израда планова заштите и спасавања у ванредним ситуацијама на нивоу правних лица, предузећа и локалних заједница у области ванредних ситуација – израда процене угрожености од елементарних и других непогода и планова заштите и спасавања, као и израда акта о процени ризика у заштити лица, имовине и пословања у складу са Законом о приватном обезбеђењу.
- 7) организовање и спровођење различитих видова усавршавања грађана, студената и запослених у заинтересованим институцијама, како би се оспособио одговарајући кадар за послове управљања ризицима у ванредним ситуацијама, и
- 8) обављање и других послова у складу са законом и његовим Статутом.

Ради остваривања наведених циљева, Удружење нарочито спроводи следеће активности:

- 1) организује и спроводи теренска истраживања ради прикупљања примарних података за реализације научноистраживачке делатности у области управљања ризицима у ванредним ситуацијама;

-
- 2) успоставља научне базе података засноване на прикупљању промарних и секундарних података (анализа домаће и светске литературе, као и истраживања);
 - 3) објављује научне монографије, зборнике радова с националних и међународних конференција, збирке прописа, часописе и друге публикације из области управљања ризицима у ванредним ситуацијама;
 - 4) успоставља сарадњу са свим релевантним субјектима и организацијама (државни органи, факултети, правна лица) који се баве управљањем ризицима у ванредним ситуацијама у земљи и у иностранству;
 - 5) окупља заинтересовану научну и стручну јавност ради унапређења теоријског промишљања у области управљања ризицима у ванредним ситуацијама, као и унапређења поступања надлежних субјеката и снага система заштите и спасавања;
 - 6) организује кампање с циљем промовисања културе смањења ризика од ванредних ситуација и израђује акте о процени ризика од ванредних ситуација и приватном обезбеђењу, као и планове заштите и спасавања;
 - 7) спроводи едукацију грађана, студената и ученика у складу с усвојеним програмима едукације у оквиру Удружења и
 - 8) утиче на доносиоце одлука у држави да своја решења за смањење ризика од ванредних ситуација заснивају на резултатима најновијих истраживања и препорукама релевантних међународних организација у области управљања ризицима у ванредним ситуацијама.

Члан Удружења може бити свако лице које прихвата циљеве Удружења и његов Статут и које поднесе пријаву за учлањење Управном одбору Удружења. Одлуку о пријему у чланство доноси Скупштина и о томе обавештава подносиоца пријаве без одлагања. Члан може иступити из чланства давањем писане изјаве о иступању. Чланство у Удружењу може престати због дуже неактивности члана, непоштовања одредаба Статута или нарушавања угледа Удружења. Одлуку о престанку членства доноси Скупштина на образложени предлог Управног одбора. Члану се мора омогућити да се изјасни о разлозима због којих је поднет предлог за доношење одлуке о престанку његовог членства у Удружењу.

Веб-сајт: www.upravljanje-rizicima.com

E-mail: upravljanje.rizicima.vs@gmail.com

Међународни научни часопис Научно-стручног друштва за управљање ризицима у ванредним ситуацијама

International Journal of Disaster Risk Management (IJD RM)

Dear Professor/Researcher,

International Journal of Disaster Risk Management is a peer-reviewed (twice a year) journal serves all aspects of disaster studies, policy, and management. It provides a platform for academics, policymakers and practitioners to publish high-quality research and practice concerning natural disasters, anthropogenic disasters, complex political emergencies and crises around the world. The journal crosses and affects interdisciplinary boundaries to promote communication, collaboration and teamwork between professions and disciplines to avoid (prevention) or to limit (mitigation and preparedness) the adverse impacts of hazards, within the broad context of sustainable development. The journal encourages to the interchange of ideas and experience, to decrease the risk of disasters and build community resilience within the context of sustainable development and planetary boundaries.

Journal will cover all aspects of disaster risk management from a global perspective, including but not limited to:

- Disaster and crisis management theory and practice,
- Risk awareness and assessment,
- Hazard and vulnerability analysis,
- Knowledge development including education, training, research and information on disasters,
- Public commitment and institutional frameworks, including organizational, policy, legislation and community action,
- Disaster prevention, mitigation, response, recovery planning, policies, and implementation,
- Promotes the interchange of ideas between practitioners, policy-makers and academics.

Submission Process

Authors are kindly invited to submit their formatted full papers. All paper submissions will be blind peer reviewed and evaluated based on originality, Research content, correctness, relevance to conference and readability. Please read complete submission and formatting guidelines before submitting your paper.

You can submit your paper through following - disaster.risk.management.serbia@gmail.com.

Sincerely,

Editor-In-Chief,

Assist. Prof. Vladimir M. Cvetković, PhD

vladimirkpa@gmail.com; vmc@fb.bg.ac.rs

Disaster Risk Management

The University of Belgrade, Faculty of Security Studies, Gospodara Vučića
50, Belgrade, Serbia

Founder and Principal of Scientific-Professional Society for Disaster Risk
Management, Belgrade,

Journal Website - *http://upravljanje-rizicima.com/editorial-board/*

СИР - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

351.862(497.11)(075.8)
351.759.6:614.841.3(497.11)(075.8)
005.334:504.4(497.11)(075.8)

ЦВЕТКОВИЋ, Владимира, 1987-

Управљање ризицима у ванредним ситуацијама / Владимир
М. Цветковић. - Београд : Научно-стручно друштво за
управљање ризицима у ванредним ситуацијама, 2020 (Београд :
Невен). - 691 стр. : табеле, граф. прикази ; 24 см

Тираж 500. - Биографија аутора: стр. 613-624. - Библиографија:
стр. 625-685.

ISBN 978-86-81424-02-5

а) Ванредне ситуације -- Управљање 6) Управљање ризиком

COBISS.SR-ID 282796556